

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Barnavännen, 1905-06

Author: Various
Editor: J. B. Gauffin

Release date: April 7, 2015 [EBook #48656]

Language: Swedish

Credits: Produced by Juliet Sutherland, Keith Edkins and the Online Distributed Proofreading Team at <http://www.pgdp.net>

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK BARNAVÄNNEN, 1905-06 ***

{169}

N:o 22 1 Juni.	Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet. Redaktör: J. B. GAUFFIN, Uppsala.	22 årg. 1905
-------------------	--	--------------------

Kristi Himmelsfärd.

App. 1: 4-11.

i minnas från berättelsen om Kristi förklaring, att frälsaren då nått den fullkomning, att han utan död kunnat öfvergå till det himmelska och oförgängliga lifvet genom en himmelsfärd. Men vi minnas också, att han af kärlek till oss stannade kvar på jorden för att genom lidande och död blifva försoningen för våra och all världens synder, och att genom sin uppståndelse bära fram lif och oförgänglighet för oss. Nu först var hans verk här nere fulländadt, nu kunde han och nu ville han återtaga den härlighet, som han ägt hos Fadren, förrän denna världen var skapad, nu kunde han och nu ville han genom en himmelsfärd intaga sitt rum på Fadrens högra sida i himmelen. Från denna härlighet verkar han nu för att draga oss människor upp till sig. Han vill höja och lyfta oss upp ur synd och förnedring till ljus och frihet och lycka.

Men hans apostlar och alla hans lärjungar skulle jämväl de verka för samma höga och stora mål. Fördenskull hade Fadren gifvit löftet om Andens utgjutande öfver församlingen. Detta löftes uppfyllande skulle nu apostlarna förbida i Jerusalem. Då skulle de erhålla den kraft af höjden, som de behöfde för att eröfra världen åt Kristus och sätta den i rörelse på väg uppåt till Gud. Äfven vi få taga till oss Guds löfte och bedja om hans Helige Ande, på det att vi må kunna varda Herrens små tjänare och tjänarinnor. Herrens första lärjungar trodde, att {170}

frälsaren efter uppståndelsen skulle upprätta det rike, han så många gånger talat med dem om under sitt jordelif. Men deras föreställningar om Guds rike voro ännu uppblandade med judisk villfarelse. Kristus skall nog en gång förvisso upprätta sitt rike på jorden, men därinne skall församlas icke blott troende judar, utan troende från alla folk och slakten och tungomål. Kristus tillhör nu icke blott Israel utan han tillhör alla folk. Han är nu allas vår frälsare. Det var ett sådant evangelium, en sådan frälsare, apostlarne skulle gå ut att förkunna i Jerusalem, Judeen, Samarien och sedan intill jordens ände. Alla människor skola höra frälsningens evangelium för att blifva i tillfälle att tro på Jesus till frälsning.

Och när han utvecklade för apostlarne, hvilken uppgift de skulle fylla i världen och omtalat för dem huru de skulle varda skickliggjorda för detta stora värf, då uppför Herren Kristus till himlen i allas deras åsyn. Under det de böja sig ned i tillbedjan, lyftes han upp ifrån dem, i det han sträcker sina händer till välsignelse öfver den troende skaran. En ljus sky döljer honom snart för deras lekamliga öga, men i sina hjärtan känna de, att han är när de sina alla dagar intill tidsålderns slut.

Dock—innan lärjungarna återvända till Jerusalem från Oljoberget, sänder frälsaren dem en sista hälsning genom två himmelska budbärare, som säga, att Jesus Kristus en gång skall återkomma i synlig måtto till jorden. Det är då han här skall upprätta sitt rike, ett rike af rätt och rättfärdighet. Det är då jorden skall återfå paradiset's fågning och mänskligheten edens frid och lycka i sina hjärtan.

Men under det vi vänta på denna härliga tid, skola vi alla söka det eviga och himmelska, på det att vi måtte få vara med i detta härliga rike.

J. B. G.

Broderskärlek.

(Forts. fr. föreg. n:r)

Nen en vacker januarimorgon stannade baronens vagn därute för att föra fru Henriksson och hennes dotter samt doktorn till järnvägsstationen. Doktorn ville icke afstå från rättigheten att följa sin lilla patient till sjukhuset och öfverlämna henne åt sin berömde ämbetsbroder samt beskrifva för denne förloppet af sjukdomen i foten.

* * *

En härlig vårdag närmar sig sitt slut. De försvinnande solstrålarna glittra mot de silfverbeslagna seldonen på två hästar, hvilka liksom på lek springa framför en vagn på den dammiga landsvägen. De båda kvinnliga resenärerna äro klädda i djup sorgdräkt. Vi känna dem väl, det är fru Henriksson och hennes dotter, Anna. Den sistnämnda har dock förändrat sig mycket, det lilla ansiktet blickar så friskt och rosigt fram ur sin ram af ljust, lockigt hår. Ögonen stråla af hälsa och lefnadslust och blicka gladt och lifligt omkring sig i den vackra nejden. Hon gör modern uppmärksam på allt som möter dem; hvarje nylöfvadt träd, hvarje liten blomma vid den sorlande bäcken aflockar henne ett litet utrop af glädje, och omedvetet vänder hon moderns tankar från de sorgliga minnena.

Fru Henriksson ser också ovanligt kry ut, om äfven det smärtfyllda draget vid munnen samt hennes grånade hår bära vittne om, att den djupa sorgen ännu icke är helt öfvervunnen. Men Annas blomstrande hälsa och friska glädtighet uppmuntrar henne alltid, när smärtan öfver förlusten af hennes gosse vill trycka ned henne.

{171}

Hon har ju också stor orsak att vara tacksam mot Gud. Behandlingen af Annas sjuka fot har lyckats fullkomligt, och hon kan nu springa så muntert omkring som hvilket annat barn som helst.

Nu viker vagnen af in i en skuggrik lindallé, som går förbi kyrkogården in i byn. Där ber fru Henriksson kusken stanna och stiger ur tillika med dottern. Vagnen rullar vidare, medan mor och dotter öppna kyrkogårdsporten och långsamt gå dit in. Deras första vandring galler deras älsklings graf. Snart hafva de funnit den. Kärleksfulla händer hafva prydt kullen med blommor och kransar och ett hvitt marmorkors lyser emot dem. Det reser sig ur blommorna, och på korsets fot stå med gyllene bokstäfver orden: "Kärleken upphör aldrig".

Länge stå de båda tysta framför den lilla kullen, som gömmer det käraste de ägt på jorden, och varma tårar droppa ned i blommorna. Det är likväl icke endast sorgens tårar, som rulla utför moderns kinder,—det är också tårar af tacksamhet för Guds nådefulla hjälp, och denna känsla förvandlar den bittra smärtan till mildt vemod.

Slutligen bemannar sig fru Henriksson. Solen är nära att gå ned och man måste lämna den kära platsen. Ännu en gång fara moderns händer liksom smekande öfver blomsterkullen, sedan lämnar hon och Anna kyrkogården. Vid porten vända de sig om. De flyende solstrålarna kyssa det hvita marmorkorset, och tröstefullt liksom ett framtidslöfte lysa orden vid dess fot ännu en gång emot dem:

"Kärleken upphör aldrig".

Slut.

Lilla Berta.

Med teckning.

Berta är en skärgårdsflicka, rödblommig och stark, flink i vändningarna och munter som en liten lärka. När isen ligger blank och säker öfver sunden vid jul- och nyårstid, då fröjdas hon åt den och ilar öfver de blanka bryggorna på skridskor som en hvirfvelvind. Och när så snön faller djup och gör slut på den leken, då pröfvar hon i stället sina skidor utför de branta strandsluttningarna. Men när på vårsidan isen ligger där grå och spröd utan att hvarken bära eller brista, då tycker Berta det är trist. Vinden blåser då vanligen kall och rå, och flickan längtar så innerligt efter böljeslag mot strand och vågglitter därute på sundet. Men hon talar ingenting därom och går där och väntar så rysligt, att hon ser allvarsam ut som en gammal människa. Lyser då solen varm en dag, eller faller där vårregn öfver skär och öar, ser Berta helt triumferande ut genom fönstret och tänker: "Nu får du allt stryk, du gråa istäcke därute; snart måste du nog ge dig af från vår strand". Men så komma där kalla nätter, och isen blir åter stark. Då ser Berta så ledsen ut och sjunger bara i moll hela dagen vid sitt arbete:

"O strand, där aldrig en drifva
snöat!
Du Sveriges frostiga, sena
vår!"

Men när Berta nunnat om och om igen dessa ord några dussin gånger, suckar lilla Bertas mor och säger helt bekymrad, fastän ett leende leker i ögonvrån: "Du längtar nog bort, du liten, från vårt Stenvik till någon strand på söderhafvets öar. Eller hur, Berta min?" Men då springer Berta upp och tar mor i famn. "Mor, om du visste! Vår strand är den vackraste i hela världen, och Stenvik är det vackraste ställe i hela Sverige. Men om du visste, hvad jag längtar efter att se sundet i sol och böljeglitter."

Vanligen är det hvarken solen eller regnet, som bryter isens välde i sundet utanför Stenvik, utan en frisk västanstorm. Och nu var isen borta och solen sken och vågorna lekte och glittrade, och solen göt sitt guld öfver den vackra fjärden. Och nu var Berta glad, nu log hon och sjöng och njöt af sin vår. Hon satt långa stunder och såg drömmande in i böljeglittret därute. Det var som om vågorna kommo just till henne och berättade om sin glädje och sina äfventyr under den långa vintern. Och Berta lyssnade och kände sig så oändligt lycklig. Men ändå längtade hon. Hon visste inte riktigt själf hvarefter. Men hon kände, att hon behöfde en varmare sol, en klarare våg och en vår, som evigt varar, ett hjärta så rent och så hvitt som snö. {172}

Det blef för trångt och för kvaft därinne. Hon måste ut, ut till stranden och ned i fars stora båt, och där sjöng hon:

"Gör mig ren, o Herre, ren som
snö,
Låt allt ondt, allt orent hos mig
dö,
Gör mig ren, o Herre, ren som
snö!

Gör mig såsom liljan ren och
skär,
Rena hvarje tanke, hvar begär,
Gör mig såsom liljan ren och
skär!

Gör mig ren som solens hvita
ljus;
Höj min själ från jordens stoft
och grus,
Gör mig ren som solens hvita
ljus!"

Barnsligt.

{173}

Med två teckningar.

När jag var en liten flicka, var jag god vän med alla kor och kalvvar i fars ladugård. Jag gaf dem alltid en bit bröd, då jag kunde komma åt, smekte dem och gaf dem de allra mest välklingande namn, såsom Gullros och Gullkrona o. dyl.

En dag gick jag med lilla Gullkrona munter och glad i ängsbacken. Hon var en brokig kviga, utan horn i nacken, men hon kunde likväl hoppa och springa som den morskaste häst.

Ja, där gick hon, och jag kom till henne vid stängslet och hade som vanligt ett stycke bröd att undfägna henne med. Men under det jag gaf Gullkrona brödet, så flög det genom mitt hufvud en tanke, som kom blodet att sjuda i mina ådror: "Skulle icke Gullkrona kunna springa omkring i hagen med mig på ryggen såsom ryttarinna?" Jo naturligtvis. Och i ett nu hade jag från stängslet kastat mig upp på hennes rygg.

Jo, visst kunde Gullkrona springa och hoppa, men det gick inte i någon vanlig ridtakt. Det var en galopp, som jag icke förstod, och därför började jag skrika af alla krafter, under det jag låg raklång utefter ryggen på Gullkrona och höll mig fast, så godt jag kunde.

Det blef en ridt, som kunde hafva blifvit farlig nog för både mig och den förskräckta kvigan, men lyckligtvis hade mitt skrik kallat hjälpare till platsen för mitt äfventyr. Gullkrona kom undan utan en bruten rygg, och jag utan att hafva brutit nacken af mig, men aldrig glömde {174} jag den ridten, och aldrig frestade den till vidare försök i den vägen.

Nu är jag gamla människan och behöfver ej blygas att tala om detta äfventyr från den tid, jag var en liten yrhätta. Men som barnen ännu i dag hafva barnsliga tankar, och någon liten gosse eller flicka kunde komma att frestas till samma slags tokerier som jag, så ville jag med denna lilla berättelse varna eder från att försöka en dylik ridt, ty det är icke så säkert, att I sluppen ifrån den lika helskinnad som jag.

Skyddsängeln.

Af Ad. Gründler.

F en vacker vårdag sprungo två små barn omkring på ängen och plockade blommor till hvarsin bukett, ty i morgon var ju mors födelsedag. På äkta barnavis plockade den lilla flickan bara gullvifvor med korta stjälkar och pressade dem hårdt tillsammans i de små knubbiga fingrarna. Äfven brodern, fastän han var något äldre, förstod icke, huru mycket behagligare de små blommorna skulle tagit sig ut, om de tvånglöst och fritt fått sticka upp ur sitt gröna omhölje. Men han hade åtminstone något mera omväxling af färger i {175} sin bukett.

När barnen tyckte sig hafva fått tillräckligt med blommor, lade de dem försiktigt i skuggan

under några buskar för att ännu en stund få leka i det varma solskenet. Kristel kastade på lek tistlar på sin lilla syster, och när de fastnade i hennes hår, skrattade de båda af hjärtans grund. Han tog sedan försiktigt bort dem och flätade ihop dem till en krans, som han varsamt tryckte ned på hennes guldglänsande hår.

Den lilla flickan med kransen på hufvudet bildade verkligen en älsklig tafla. Det lilla rosiga ansiktet med de allvarliga bruna ögonen, som skyddades af mörka ögonfransar, den skälmskt leende munnen och groparna i kinden tog sig förträffligt ut med den gröna kransen på det lockiga håret.

"Nu är du alldeles lik älfvadrottningen i sagan", ropade gossen och drog sin lilla syster med sig fram till bäcken, för att hon skulle få se sin bild i vattnet. Men när Maria skrattande nickade emot sin spegelbild därnere, höll han henne sorgfälligt fast, så att hon icke skulle halka ner.

"Var inte rädd, Kristel", skrattade hon sorglöst, "jag faller inte i vattnet. Vet du inte, att vi ha en ängel, som beskyddar oss? Mamma har ju ofta talat om detta. Om natten sitter han bredvid vår säng, så att intet ondt må hända oss, och du minns ju, hur vi sågo en tafla, där han stod framför två barn, som lågo och sofvo under alarna vid dammen, så att de inte skulle falla i vattnet under sömnen. Nu står han nog också bredvid mig och håller mig fast."

Kristel skakade tviflande på hufvudet. "Jag ser ingen ängel", sade han, "och för resten minns jag ju, hur mjölnarens Karin för en tid sedan drunknade här i bäcken. Hvart hade då ängeln tagit vägen?"

Den lilla flickan var ett ögonblick tyst och eftertänksam.

"Ja, ser du", sade hon långsamt, "Karin var en sådan yrhätta, hon frågade säkert inte efter ängeln utan slet sig lös ifrån honom. Men om ett snällt barn faller i vattnet, då går ängeln med och visar det så mycket vackert därnere på sjöbottnen, och så för han barnet hem till mor igen."

Kristel svarade intet. Systemen var ju ännu så liten och oförståndig, hon hade ändå inte kunnat förstå honom, tänkte han. Hon trodde ju ännu på julgubben och påskharen, men det hade Kristel för längesedan kommit ifrån. Han visste redan, att man själf måste arbeta med sina händer här i lifvet, om man skall komma någon hvart, och att man icke får vänta på änglars hjälp. Hos honom var redan gossens medvetande om kraft och förmåga lefvande.

"När jag blir stor, Maja, då skall jag vara din riddare och beskydda dig med mitt svärd", sade han, och hans ögon lyste af stridslust.

Med stora, förvånade blickar såg Maria på honom. "Hvem skulle väl vilja göra mig något ondt, Kristel?" sade hon, och i hennes ögon låg ett uttryck af så helig, ren oskuld som i änglarnas på taflan, som hängde i pastorns arbetsrum.

Förvirrad slog Kristel ned sina ögon. Ja, för hvad hade han då velat beskydda lilla Maja?— Troll och drakar, om hvilka han läst i sagorna, funnos ju inte; att tro på sådana vore ju ännu barnsligare än att liksom Maria tro på en skyddsängel! Han tyckte sig i detta ögonblick ej vara mycket klokare än sin lilla syster.

"Kom", sade han, "vi måste nu gå hem."

De båda barnen togo upp sina blommor, Kristel löste försiktigt tistelkransen ur Marias hår, och så gingo båda hand i hand till hemmet utan att ana, hvilken sorglig anblick här skulle möta dem.

Fadern, som var spårväxlare på bergbanans lilla station, låg stönande på sin säng, och under häftiga tårar baddade modern hans värkande lemmar. Ett järnvägståg hade råkat in på orätt spår och med fruktansvärd hastighet kört öfver den plikttrogne tjänstemannen. Under det barnen nyss lekte och gladt sprungo omkring på den soliga ängen, hade en så förfärlig olycka drabbat den lilla familjen. Läkaren, som genast tillkallats, gaf föga hopp. Allt hvad han kunde göra var att gifva den krossade mannen ett rogifvande medel för att lindra hans plågor. Han föll verkligen i en lätt slummer, ehuru han emellanåt jämrade sig i sömnen. {176}

Kristel och Maria stodo förskrämda i ett hörn. De hade aldrig förr hört en klagan från sin kraftfulle fars läppar och knappt sett sin mor gråta, nu kände de därför en oförklarlig ångest vid allt det ovanliga, som här mötte dem. Den lilla flickan började gråta hon också. Men Kristel stirrade mörkt på fadern och pressade hårdt sina läppar tillsammans.

"Det finns ingen skyddsängel!" mumlade han trotsigt, "annars hade han säkert beskyddat far. Han gick då aldrig till sitt arbete utan att hafva bedit sin morgonbön, det vet jag."

"Säg inte så där!" hviskade Maria och såg ängsligt bort till modern; men denna gaf ej nu akt på barnen.

De vackra blommorna, som Kristel och Maria hade plockat till moderns födelsedag, fingo nu pryda faderns sista hvilobädd. Redan följande natt hade han förlösts från sina plågor. Och när han låg där i sin hvita svepning, märkte man ej mer något tecken till smärta på det bleka ansiktet. Han såg så mild och vänlig ut, som han alltid gjort under sitt lif, och man tyckte sig till och med se ett drag af glädje och frid hvila däröfver.

På begrafningen talade pastorn så många vackra och tröstefulla ord om den redlige mannen, huru han skördats midt under utöfvandet af sitt arbete, men huru till sist efter ett svårt lidande Herrens ängel fattat hans hand och stilla fört hans ande in i den himmelska friden, där han nu säkerligen vore prydd med lifvets ovanskliga krona. Så skulle nu också Herren, som icke förgäter änkor och faderlösa, sända sin ängel till den lilla sörjande familjen och jämna deras lefnadsväg.

Vid dessa ord strålade lilla Marias ögon. Hon tryckte förstulet sin brors hand såsom ville hon säga: "Hör du?"

Men gossen höll hela tiden sina ögon sänkta mot marken, ingen människa visste, hvilka tankar gingo genom hans hufvud.

* * *

När man i ett soligt rum stänger fönsterluckorna, blir det på en gång mörkt och dystert därinne. Och om i ett hem tvenne ögon slutas, hvilka strålat af kärlek och godhet, så blir där plötsligt så mörkt och glädjelöst. Så gick det nu också i växlaren Huberts hem.

(Forts.)

Barnavännens Sommarnummer

utkommer i början af Juni och sändes till alla våra prenumeranter såsom n:o 23 af årgången 1905.

Barnavännens sommarnummer innehåller 16 sidor i samma format som öfriga nummer, rikt illustrerad och med bidrag af Fr. Engelke, Onkel Erik, Elsa Beskow, Anna H—m Preinitz, Ella, J. B. G. m. fl.

Vid rekvisition af minst 20 ex. lämnas Barnavännens sommarnummer för 8 öre ex.

Tagas 100 ex. och därutöfver på en hand, nedsättes priset till 7 öre. ex.

Sommarnumret sändes **fritt** till närmaste post- eller järnvägsstation.

Rekvirera helst genom postanvisning och om möjligt före Maj månads utgång.

Uppsala i Maj 1905.

Redaktionen.

Bibelläsning

eller hvad står det i nästa söndags text?

Veckan 5-11 Juni 1905.

M. 5. Apg. 2: 37-47. **Kyrkans grundläggning.**

T. 6. v. 37. *Folket frågar efter frälsning.*

O. 7. v. 38-40. *Petrus undervisar dem om frälsningens väg.*

T. 8. v. 41. *Tretusen taga ut steget till frälsning.*

F. 9. v. 42-43. *Folket befästes på frälsningens väg.*

L. 10. v. 44-45. *Deras kärlekslif.*

S. 11. v. 46-47. *Deras gudstjänstlif.*

Söndagsskoltext för den 11 Juni.

Apg. 2: 37-47.

Minnesvers: Gal. 5: 22. Men Andens frukt är kärlek, fröjd, frid, långmodighet, mildhet, godhet, trohet, saktmodighet, återhållsamhet.

{177}

N:o 23
8 Juni.

Illustrerad Veckotidning för
Söndagsskolan och Hemmet.
Redaktör: J. B. GAUFFIN, Uppsala.

22
årg.
1905

Våren.

Vårens blomma, vän och
skär,
Smyckad står på ängen,
Björk och pil sin vårdräkt
bär—
Mjuka, vackra hängen.
Säg, hvem kläder äng och
lund?
Hvem har löst i fjärd och
sund
Liten våg från vinterbojan
—
Liten våg från bojan?

Himlens Herre kläder så
Jorden skön om våren

För att fröjda barnen små,
Torka sorgetåren.
Han, som allt i fågring
klär,
Han ett fadershjärta bär,
Honom vill jag alltid lofva
—
Honom vill jag lofva.

J. B. G.

{178}

Kyrkans grundläggning.

Guds helige Ande hade på pingstens dag utrustat en skara män och kvinnor för det heliga arbetet att verka för själars frälsning. De hade ingen yttre lärdom, voro endast fattige fiskare och publikaner, men hade blifvit lärda af Gud. Petrus, som särskildt omtalas i vår text, hade genom Guds Ande fått lära, huru han skulle utföra det viktiga uppdraget: »Föd mina lamm!» Denna andeuppfyllelse, denna innerliga tro och kärlek, som blifvit gifven åt den lilla lärjungaskaran, var villkoret för ett framgångsrikt arbete i Herrens vingård.

Så höll då Petrus sin första predikan. Vi märka den lefvande hänförelse och öfvertygande visshet, som genomgår den. Vi märka också, att den visade genast sin verkan däruti att människorna, som hörde den, blefvo oroliga. De frågade med synbart bekymmer: I män och bröder, hvad skola vi göra? Petrus sade till dem: »Gören bättring och hvar och en af eder låte sig döpas i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse, och I skolen undfå den helige Andes gåfva.»

Så visade Petrus dem frälsningens väg. Den första väckelsen hade börjat, och tre tusen blefvo genom den förda till Herren. Det verk som Gud utförde på denna underbara pingstdag var skönare och härligare än själfva skapelsens under. Dessa människor hade måhända några veckor förut ropat: korsfäst Kristus. De hade valt Barrabas i stället för sin Frälsare. Men nu göra de ett nytt val. De ångra djupt att de förkastat honom, som dog af kärlek till dem. De se med bafvan, att de gjort en förskräcklig synd, då de korsfäst härlighetens Herre. Då kommer ordet om syndaförlåtelse till dem såsom ett tröstens och välsignelsens ord. De kunde nu räddas ur syndens djup, och vi märka, att en underbar förändring försiggår med dem. De blifva förda från syndens mörker till Guds underbara ljus. De blifva Jesu hängifna lärjungar och frimodiga bekännare. De blifva nu passande för Guds saliga gemenskap på jorden och i himmelen, och denna gemenskap tager sig uttryck i deras innerliga syskonkärlek, då de hvarje dag komma tillsammans för att bedja med och för hvarandra. Deras hem blifva förvandlade, föräldrarna varda ett föredöme för barnen i gudsfruktan och barnen lära sig af dem att känna och älska den store Barnavännen.

Älskade barn, en sådan väckelse är hvad vi behöfva i vår tid. Vi behöfva, att Guds Ande kraftigt verkar i våra söndagsskolor, så att barnen blifva i sanning Jesu lärjungar och hans efterföljare. Vi behöfva den i hemmet, så att barnen där lära sig utföra det sköna budet: »I barn, varen edra föräldrar lydiga i Herren». Vi behöfva den väckelsen i samhället, så att de människor som nu vandra i hat och ondska må förvandlas till kärleksfulla och fördragsamma människor. Vi behöfva den väckelsen, och vi kunna få den, om vi af hjärtat bedja därom. Ty den första väckelsen likasom alla senare hafva kommit såsom svar på Guds barns böner. Så vilja vi då bedja:

"Tillkomme ditt rike, o Herre vår
Gud,
Tillkomme ditt rike på jorden!
Sänd ut dina vittnen med
frälsningens bud,

Sänd ut dem till södern och
norden,
Att kalla och bjuda all världen."

Fr. E.

{179}

MIN LYRA

Ett barndomsminne.

Ett barndomsminne är liksom ett flarn,
som hvirflar upp, när aftonvinden susar,
som både lockar, skrämmer och förtjusar
likt sagorna, vi hörde såsom barn.

Det väcker ofta någon känsloträng
uti vårt bröst och för vårt öga målar
i regnbågsfärger eller månestrålar
en skimrande och bildrik gobeläng.—

Alltnog, så minnes jag en månljus kväll.—
I hörnet af den stora, vackra salen
stod ett piano, och invid pedalen
låg jag en pilt i fagra drömmar säll.

O, hur jag smekte dessa strängars gull,
o, hur jag älskade pedalens lyra,
och huru var ej i poetisk yra
min sagovärld af tappra hjältar full!

Hvad klang af svärd! Hvad tinnar och hvad torn,
hvad bålda riddare och blanka vapen,
och tärnor, räddade ur fångenskapen
af pager, blåsande i silfverhorn!

{180}

Åh, hur jag frossade i fantasi'n,
och huru stormande ljud ej pedalen,
och som ett féslott lyste hela salen,
när månen göt sitt trolska sken därin!

Då hände det en kväll, när som min håg
mig omotståndligt dragit till min lyra,
att husets dotter syntes kosan styra
till instrumentet, hvarest gömd jag låg.

Hon slår det an: Men ack, hvad spelas det?
I stället för den ystra dansmusiken
jag hör ett sus, liksom från andens riken
så känsligt ljuda ifrån ebenträt.

O, hur jag lyssnade! Hur hjärtat slog,
då ut i salen lik en dufva flyger
den lilla sången: "fram en suck sig
smyger".
O, hur den sången barnahjärtat tog!

När stundom se'n jag till min lyra smög,
jag mer och mer min riddarsaga glömde
och i en annan värld mig ljufligt drömde,
dit bödens dufva med min längtan flög.

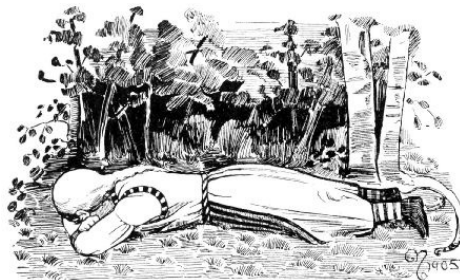
Dit flyr jag än. Och när min dag blir grå
jag söker upp min barndoms vackra lyra
och sjunger om Guds kärlek evigt dyra,
som ännu famnar stora barn och små.
Eric.

Hon vann seger.

Berättelse af *Anna H—m Preinitz*. Med 3 teckningar af *Elsa Hagström*.

Fen tolfårig, spenslig flicka ilade skogsstigen framåt med snabba steg. Det var som om hon velat skynda bort från någon, som förföljde henne. Hennes ansikte var uppsväldt af gråt, och då och då skakade hennes gestalt af en undertryckt snyftning. Kommen djupt in i skogen kastade hon sig ned i mossan och grät, som om hennes hjärta skulle brista.

»Jag går aldrig mer tillbaka dit, aldrig, aldrig. Mamma, lilla kära mamma, hvarför skulle du dö ifrån mig!»

Så småningom afstannade dock snyftningarna, och då kommo tankarna och föllo som långa, mörka skuggor öfver den lilla. Hvarför skulle hon vara så ensam? Hvarför fanns det ingen, som älskade henne? Vinden susade i trädens kronor, och Karin tyckte, att de suckade: »Ingen, ingen». Men så började solen att lysa på furornas stammar, och mellan de höga, vajande kronorna såg Karin en skynt af den vackra aftonhimmeln.

—Ingen som älskar mig—jo visst, kanske ändå. Men kanske var det endast de snälla och {181} goda han brydde sig om, och Karin hade varit så ond, så ond. Men allt efter som hon blickade upp mot det blåa himlahvalfvat, kom en ljuflig stillhet öfver henne. Hon kände, att Jesus visste allt, och så föll hon på knä där ute i skogen och bad: »Käre Herre Jesus förlåt mig och rena mig i ditt blod, och säg mig äfven, hvad jag skall göra, och hvart jag skall gå, ty jag har ingen annan än dig.»

Karin lyssnade efter svaret, men hon var så trött af den själsskakning hon gått igenom, att hon somnade in. Och sommarnattens lätta skymning föll öfver skogen, och vinden saktade af och det blef så tyst och stilla.

* * *

"Här en källa rinner,
Säll den henne finner
Hon är djup men klar,
Gömd men uppenbar.

Om du där dig tvager,
Hon hvar fläck
borttager,
Ty den källan god
Är Immanuels blod."

Drömde hon, eller var hon vaken? Karin låg med slutna ögon och lyssnade. Då böjde någon sig ned öfver henne och strök henne smekande öfver håret: »Karin, min lilla Karin, hvarför ligger du här? Hvad har händt?»

Då förstod Karin, att hon ej drömt. Yrvaken, men med glädjestrålände ögon blickade hon in i det kärleksfulla ansikte, som var lutadt öfver henne.

»Jag drömde, att jag hörde så vacker sång, och så vaknade jag, och då var fröken här.»

»Det var nog jag, som sjöng, Karin. Morgonen var så härlig, och Gud är så god. Jag vaknade så tidigt i morse, ty fåglarne sjöngo jublande gladt utanför mitt fönster, och som Gud gifvit mig en stor glädje, var äfven mitt hjärta stämdt till att tacka och lofva Herren. Jag klädde mig därför hastigt och tog en lång promenad i skogen, och då förstår du, huru förvånad jag blef, när jag fann dig sofvande här ute. Berätta nu, kära barn, huru detta kommer sig!»

»Jag sprang bort i går eftermiddag, jag kunde icke stanna hos dem där borta längre. Det var ett så förfärligt uppträde, och hon slog mig och sade så stygga saker.»

Harmens rodnad steg åter upp på Karins kinder, och ögonen riktigt blixtrade, när hon tänkte på den oförrätt man begått mot henne. Fröken Ström drog henne lugnande intill sig och sade: »Tala om allt, Karin! Hvarför slog mor Jonsson dig?»

»Jo, jag stod ute på förstukvisten och tvättade strumpor, och så skulle jag på samma gång ha tillsyn öfver småbarnen, som lekte nedanför. Då kom John och kastade sand i vattnet, och ju mer jag bad honom låta bli, dess värre blef han, och till slut rök han tag i baljan, så att den for öfver ände och alla strumporna, som jag haft så mycket arbete med, föllo ned på sanden. Och till råga på olyckan fick lillan såpvatten i ögonen och började skrika. Jag fick tag i John och skakade honom allt hvad jag orkade, men då bet han mig så förfärligt i armen. Se här, fröken», sade Karin, och drog upp den tunna klädningsärmen, och fröken Ström såg då blåa märken efter gossens tänder. »Men när mor Jonsson kom ut, gaf han sig till att skrika och sade, att jag slagit honom. Hon brydde sig inte om att ta reda på, hur det var, utan trodde honom, och hon slet mig i håret och slog mig, tills jag lyckades komma lös och sprang till skogen. Och jag går aldrig dit mer, aldrig, aldrig.»

»Karin lilla», sade fröken Ström, »låt oss sitta ned här och rådgöra om, hur du skall handla, men innan dess låt oss också hämta råd från vår käre himmelske fader!» Och så stego bönerna i den sköna sommarmorgonen upp till Guds tron, och en tung börda föll från ett sorgset, bedröfvadt litet barnahjärta.

* * *

Mor Jonsson skuggade med handen för ögonen och blickade bort åt vägen. Hon tyckte nästan att hon såg någon komma där borta i kröken, men det var nog ingen, som brydde sig om henne nu, när hon satt som en stackars sjukling och ej kunde hjälpa sig själf ur fläcken. Hon ville ej tänka, mor Jonsson, men hur det var, gingo tankarna gång på gång till en föräldralös liten flicka, som hon en dag genom sin hårdhet jagat bort. Det var fyra år sedan den dagen nu. Hvar kunde Karin vara?

Hon hade ibland liksom känt en aning, att pastorn visste det, men hennes onda samvete hindrade henne att fråga, och ibland hade hon också tänkt, att flickan kanske omkommit i skogen, och då for en rysning genom henne.

Men nu kom verkligen någon där borta på stigen. En ung, smärt flickgestalt stod snart vid hennes sida, och en vänlig röst hälsade: God dag, mor Jonsson! Känner Ni icke igen Karin?»

»Åh, är det du? Och så stor och fin du blifvit, du är ju en riktig fröken nu. Men hvarför kommer du hit? Det är väl för att visa, att du har reda på min olycka och för att håna mig, kan jag tro. Ja, du har då all anledning att vara belåten, ty nog är eländet tillräckligt stort alltid.»

Så bitter och hård hon var ännu. Tårarna stodo Karin i ögonen, men så kom hon ihåg, hvad hennes kära vän sagt till henne, just innan de skildes: »Kom ihåg, Karin, att för hvar gång du vinner seger öfver dig själf, så tar du in ett nytt stycke af landet». Det var ju därför hon kommit för att med kärlek och själföfsakelse gå i sin Mästares fotspår och på så sätt söka att vinna dem för honom. Icke skulle hon då ge tapt vid första försöket. Josua fick ju icke uppge striden genast han kommit in i Kanans land, han skulle hvarje dag taga in nya stycken af landet. Och så sade hon vänligt: »Jag hade fått höra, att Ni blifvit så svårt sjuk, mor Jonsson, och så tänkte jag, att jag kanske kunde vara Er till någon nytta, och om Ni vill, skall jag stanna här i sommar och hjälpa Er, så godt jag kan.»

Mor Jonsson såg förbryllad ut. Menade flickan allvar? Men så kom en misstänksam glans i hennes ögon, och hon sade: »Åhå, jag förstår, du har väl blifvit bortkörd från din fina plats, hvar du nu har varit, och då tänkte du spela barmhärtiga samariten här.»

Harmens rodnad flög upp på Karins kinder, och hon var nära att vända om. Hvad tjänade det till, att hon uppoffrade sig för denna elaka kvinna, som i hennes själfuppoffring endast såg låga bevekelsegrunder. Men åter ringde orden 'ett nytt stycke af landet' för henne. Och så sade hon: »Jag förstår, att Ni är förvånad att se mig här, mor Jonsson, och Ni kan väl undra, hvar jag varit, och hur det kommer sig, att jag nu är här. Den dagen jag lämnade Er, sprang jag på måfå djupt in i skogen. Jag kände mig så ensam och bedröfvad, och så grät jag mig till sömns där ute till slut. Morgonen därpå fann fröken Ström mig sofvande i skogen. Hon tog mig med sig hem. Hon var så lycklig, ty hon hade just dagen förut fått veta, att hennes

fästman fått pastoratet i X. och att de kunde få hålla bröllop till hösten.»

»Ett par dagar stannade jag hos henne, medan vi väntade svar på ett bref, som hon skrivit till sin trolofvade, och när det svaret kom, tog hon mig med sig och reste. Öfver sommaren fick jag stanna hos fru W., en vän till pastor G., men sedan min fröken på hösten gift sig, fick jag komma till dem. Jag har fått gå i skola, och just för några dagar sedan provvade jag till seminariet i K., och kom in. I höst skall jag börja där, men nu önskade jag så gärna att få vara er till hjälp i sommar. Snälla mor Jonsson, jag menar verkligen ingenting annat och hoppas, att Ni icke visar af mig.»

Det skimrade fuktigt för mor Jonssons ögon, men hon sade endast: »Visste pastorn hvar du var?»

»Ja, fröken Ström talade om det för honom med det samma. Jag trodde, att han talat om det för mor Jonsson.»

»Nej, han tyckte väl, att det var lagom åt mig att gå och ängsla mig, kan jag tro.»

»Åh, kära mor Jonsson, har Ni varit orolig för mig, då bryr Ni Er ändå lite om mig, och då vet jag att jag får stanna.» Och med ens var Karin inne i stugan. Snart flammade elden i spisen, och kaffepannan stod på. Fönstren öppnades, den rena luften strömmade in och sopkvast och skurborste kommo i flitig rörelse.

När mor Jonsson, där hon satt i sin stol ute i trädgården, hörde den unga flickan sjunga under arbetet och såg hennes af glädje strålande ansikte skymta förbi ibland och nicka uppmuntrande till henne, mumlade hon gång på gång för sig själf: »Hvarför har hon gjort det, hvarför har hon gjort det?»

Och när Karin, rosig och varm, kom ut till henne med det goda kaffet, då kunde hon ej tillbakahålla den frågan längre: »Hvarför kom du tillbaka, Karin? Ha de gjort så mycket för dig, då förstår jag väl, att de gärna behållit dig, men hvarför kom du då tillbaka till mig, som varit så hård emot dig, jag förstår det inte.»

»Kära mor Jonsson, Gud har ju gifvit mig så mycket godt, och jag är så tacksam till honom därför, och det ville jag så gärna visa honom. Jag tänkte då, att om jag kunde vara till nytta här, så skulle Han förstå, att jag vill tjäna honom. Mor Jonsson får nog vara snäll och ha öfverseende med mig ibland, men jag vill verkligen göra mitt bästa.»

Då runno ett par tårar utför mor Jonssons kinder. »Ja, det är nog ovant för mig att säga, men vill du förlåta mig, Karin? De här åren, då jag icke har vetat, hvar du var, de ha tagit på mina krafter. Jag tyckte jag hörde dig gråta i skogen om nätterna, och så trodde jag du var död. Pastorn kunde allt ha varit lite barmhärtigare mot mig, än han var, så kanske jag inte hade varit den stackare jag är nu.»

Vid de orden gjorde den unga flickan något, som hon väl aldrig drömt om, att det skulle kunna hända. Hon böjde sig ned och kysste den sjuka och hviskade: »Mor Jonsson skall bli bra nu, det skola vi bedja Gud om».

När barnen kommo hem från skolan, gjorde de stora ögon. John, nu en tioårig, solbränd {184} pojke, såg litet generad ut, ty han kände genast igen Karin. Men när hon inte tycktes göra min af att påminna honom om deras sista sammanträffande utan intresserad frågade honom om hans uppgifter till skolan, blef han genast frimodigare, och en stund senare hörde Karin honom säga till Maja: »Hon är allt vådligt bussig, den där. Kom, så kila vi efter ved och vatten åt henne». Karin log, och hon var så innerligt glad. Nog skulle hon få mycket att beställa, det förstod hon, men kanske skulle hon kunna ta in ett stort stycke af landet, kanske skulle hon kunna vinna några själar för sin älskade Mästare.

Och det blef en både glädjerik och pröfvande sommar för Karin, men när krafterna och modet ville svikta ibland, då läste hon på nytt Jos. 13: 1. »Af landet står ännu mycket åter, som skall intagas», och så tog hon åter nya tag. Hon ville taga in mycket af landet, hon ville försaka sig själf och vinna hjärtan för Jesus.

Blågul fanan är
I vår fosterbygd.
Den oss är så kär,
Gifve Gud den skygd!

Blå vår himmel är,
Blå den lugna vik
Blåa blommor bär
Sveas bygd så rik.

På vårt åkerfält
Täck syns blåklint
stå,
Där sig sammanställt
Har vårt gula-blå.

Blåa klockor bär
Linet på sitt strå.
Första sippan är
Också den ju blå.

Vår sitt intåg gör
I vårt nordanland,
Då den rikligt strör
Guld med öppen
hand.

Tussilago slår
Med sitt blyga bud:
"Nu så är det vår,
Se min gyllne skrud!"

Vårlök öppnar snart
Gula kalken sin.
Vifvan skjuter fart,
Står där rak och fin.

Gul är vårens färg,
Blå den är också.
Då i dal, på berg
Sveriges färger stå

Under höstens tid
Gula färgen rår.
I den fagra lid
Guldgul björken står.

Blågul fana bär
Detta fagra land,
Den oss binder här
Med sitt starka band.

Må vi höja den
Högt mot himlen
opp!
Må den svaja än,
Ge oss mod och
hopp!

Ella Beskow.

GULT OCH BLÅTT—SVENSKT OCH GODT

Blomsterförsäljerskan.

{186}

Med teckning.

»**T**usenskön—vacker tusenskön!» Så ljud en vacker sommardag en späd, klar barnaröst på gatan i en liten landsortsstad. Vid ljudet af den ovanligt välklingande rösten stannade de förbigående och betraktade med förvåning den lilla flickan, som med sitt guldlockiga hår och sina stora, mörka ögon syntes dem älskligare än själfva de vackra blommorna, som hon höll i handen. Visserligen voro hennes små fötter bara liksom ock hennes knubbiga armar, men hon såg i alla fall så prydlig och fin ut, att folk sade till hvarandra: »Hvem kan den där lilla flickan vara?»

En herre stannade framför henne och frågade litet tvärt och med rynkad panna: »Hvad gör du här, liten? Är du ute och leker?»

Den lilla flickan skakade på hufvudet. »Jag leker inte. Jag måste försöka förtjäna några slantar», sade hon och hennes ögon blickade nästan förebrående upp på främlingen. »Vill

inte herrn köpa några blommor af mig?» fortfor hon. »Se, så vackra de äro!»

»Hör du barn, du måste tala sanning, förstår du», sade den främmande herrn strängt. »Sådana här fina, hvita händer har inte en vanlig blomsterflicka. Du har säkert något upptåg för dig.—Hvad heter du?» frågade han och såg forskande på henne.

»Jag heter Nita», svarade hon allvarsamt. »Men jag tycker inte att ni är snäll mot mig. Vill ni inte köpa blommor, så kan jag inte hjälpa det», tillade hon.

Främlingen log och räckte fram sin hand. »Jag skall köpa alla blommor du har och betala hvad du begär», sade han, »men då måste du i stället låta mig följa med dig hem.»

Nita fäste sina stora, själfulla ögon på främlingen. Sedan räknade hon omsorgsfullt sina buketter.

»Det är tolf», sade hon. »Då blir det jämnt en krona.»

Främlingen räckte henne slanten. Med en stråle af fröjd i de underbara ögonen tog hon emot den och räckte honom korgen.

Men han sköt undan den. »Du skall få ge mig blommorna sedan», sade han. »Nu gå vi hem.» {187}

Utan att säga ett ord lade hon förtroendefullt sin hand i främlingens, och följda af många nyfikna blickar gingo de därifrån.

Slutligen kommo de till en utkant af staden, och Nita gick in i ett litet hus, torftigt men rent och pryddigt liksom hon själf. Främlingen gick med in och såg huru barnet störtade fram och slog armarna omkring en ung, blek kvinna, som satt på en stol och höll ögonen sänkta mot marken.

»Min lilla Nita!» utropade hon med en obeskriflig ömhet i rösten. »Har du redan sålt dina blommor?»

»Ja», svarade Nita med en suck som liknade en snyftning, »men alla människor stirrade på mig så förfärligt. Och här är en herre, som nödvändigt ville följa mig hem, ty han trodde visst att jag inte talade sanning, när jag sade att jag ville förtjäna en slant.»

»Ack, min herre», sade nu modern och slog upp sina stora, mörka ögon, »hvem ni än må vara, så vill jag säga er, att min lilla flicka här är ett godt barn. Hon är min enda tröst, skall ni veta. Jag är blind och måste sitta här alldeles hjälplös, men då försöker hon i sin barnsliga kärlek tänka ut ett sätt att förtjäna något. »Hon är så god.»—Den blinda moderns röst darrade, och hon brast i gråt.

»Ellen!—Det är ju min syster Ellen!» utropade främlingen. »Åh, nu förstår jag, hvarför jag inte kunde gå förbi den här lilla flickan. Det var dina drag jag såg i hennes barnansikte. Ack, min stackars, kära syster, att jag skulle återfinna dig i sådana omständigheter!» Han böjde sina knän framför henne och gömde sitt hufvud i hennes knä, medan hans tårar droppade ned på hennes händer.

»Robert», hviskade hon, »är det möjligt? Och jag som trodde, att jag inte ägde en enda vän på jorden, sedan min man dog! Men när nöden är störst, är hjälpen närmast.»

Brodern såg sig omkring i det lilla rummet med dess torftiga bohag, och slutligen stannade hans blick vid den unga, bleka kvinnan samt det ofullständigt klädda barnet.

»Och jag som kom tillbaka från Indien för två år sedan och icke kunnat finna dig förr, min enda, kära syster!» utropade han. »Jag har dock aldrig upphört att söka dig, fastän jag hittills aldrig kunnat finna ett spår af dig. Ingen visste, hvart du tog vägen när din man dog och ditt hem skingrades. Jag fruktade, att du var död och förtviflade om att någonsin återfinna dig.»

»Du hade måhända heller aldrig lyckats, om ej min lilla flicka i sin barnsliga tillit till frälsarens hjälp gått ut för att sälja sina blommor, som vuxit i hennes lilla trädgårdssäng härute. Hon har bedt mig om lof att få gå ut förr, men jag har aldrig kunnat besluta mig för att låta henne gå. Jag hade nog icke gjort det i dag heller, men—nöden har ingen lag, som du vet, min bror», sade hon med ett svagt leende.

Robert Malm lade sin hand på den lilla flickans lockiga hår. »Gud välsigne dig, min lilla flicka», sade han. Jag hoppas dock detta varit både första och sista gången du gått ut för att sälja blommor. Nu skola vi resa härifrån och taga med oss din stackars mamma till en vacker trakt, där sol och värme och kärleksfull vård skall göra henne frisk igen och där hon skall kunna återfå sin syn, om Gud välsignar läkarens behandling.»

Så kom det sig att man aldrig mera såg den älskliga flickan bjuda ut sina blommor på den lilla stadens gator.

Ingen kommer på skam som förbidar Herrens hjälp.

EN PRESENTATION.

{188}

En presentation.

{189}

Med teckning.

*Den lilla Lisa har ögon blå
Och mun, som beständigt vill
skratta,
Och hvad härnäst hon skall hitta
på,
Det är ej så lätt just att fatta.
Nu Tello och kisse hon
sammanför
Att stifta vänskap, som man ju
bör.*

*Men kisse, den stackarn, han
fräste till,
Och håren sig reste på ände.
Han sade: "Jam, jam! Jag inte
vill.
Det är då ett riktigt elände.
Jag skälfver i hela min stackars
kropp,
Ty tänk, om den hunden mig äter
opp!"*

*Men Tello satt där så sur och
tvär,
Och sade: "Så kattorna gnälla.
Man kan rent få örsprång utaf*

det här,
Och aldrig de lära sig skälla.
För vänskap behöfs det väl
sympati,
Men vän med en tocken kan
ingen bli."

"Usch Tello", sad' Lisa och
tassen tog,
"Det är väl ej vackert att gnälla.
Men är du förståndig, du inser
nog
Det passar ej alltid att skälla.
Du är ju min vän, det är kisse
me'
Och så bli vi vänner nu alla tre."
Anna H—m Preinitz.

Lärkans hemlighet.

Af J. B. Cherman.
Med teckning.

Elsa var en blyg liten flicka, som jämte en syster bodde hos mormor i en liten by vid hafvet.

När lilla Elsa föddes, fick hon af Gud en skön gåfva—en klar och vacker röst. Den rösten var så mjuk och klangfull, att den som en gång hört flickan sjunga, längtade att åter få höra henne. Men just ingen mer än mormor och syster Betty fick lyssna till hennes sång, ty, som sagdt, Elsa var mycket blyg.

Till slut kom likväl ett tillfälle, då hon måste försöka att vara modig. Ett nytt kapell skulle vid pingsten invigas i den lilla byn. Det var en stor händelse och den skulle göras riktigt vacker och högtidlig. Äfven barnen måste vara med. Det gafs tillkänna, att alla barnen skulle samlas i kapellet för att af skolläraren pröfvas i sång. De som kunde sjunga bäst fingo sedan vara med i en barnkör, som under flera veckor skulle öfvas.

Åh, hvilket tillfälle för Elsa! Det skulle hon då sannerligen icke gå miste om, och så bestämdes det, att Elsa följande dag skulle gå med de andra barnen.

»Ja, det är verkligen ett gynnsamt tillfälle», sade mormor, »och jag hoppas, att du nu skall försöka vara modig, min flicka, och låta höra din röst, ty tänk hvilken förmån det blir för dig att få vara med om öfningarna. Måhända skall du en gång komma att sjunga och drilla som lärkan därinne, men då måste din röst öfvas, förstår du.»

»Men min stackars lärka sjunger ju inte alls, sen hon kom in i buren. Kanske mår hon inte bra af de frön hon får.»—

Nästa dag på utsatt timme var Elsa vid kapellet, och dit kommo skaror af barn äfven från de närliggande byarna, alla väntade de ifrigt att läraren skulle komma.

Och när han slutligen kom, hvilket spännande ögonblick! Alla stodo där med klappande hjärtan, och då var det ej underligt att Elsa darrade af fruktan. Hennes väntan att blifva uppropad, var henne som en plågsam dröm.

Slutligen var det hennes tur, och hon fäste sina allvarliga ögon på den fruktade läraren.

{190}

Men då hände något ledsamt. Trots alla hennes föresatser svek modet henne. De klara, höga tonerna, som kommo så lätt därhemma blefvo nu till blott en darrande snyftning. Man kunde ej annat än känna deltagande för henne och själfva den allvarsamme läraren var bedröfvad. Det var förbi—allt var förbi.

Elsa var nu på väg hem. Hon försökte kväfva sina snyftningar så godt hon kunde, men hennes ögon skymdes så af tårar, att hon icke gaf akt på de andra barnen, som skyndade förbi henne på väg mot sina hem.

Men hvad var det som rörde vid hennes axel? En vänlig hand var det, som stannade henne. Det var verkligen läraren. Han bad henne inte vara ledsen utan vara välkommen igen till nästa pröfning.

Således var tillfället ändå icke alldeles förloradt för henne. Men huru skulle hon lära sig att vara frimodig?

Långt in på natten låg liten Elsa vaken och grubblade. Hennes lilla syster sof och allt var tyst, endast lärkan i buren rörde på sig i sömnen.

»Lilla lärka», hviskade Elsa, »huru är det med dig? Kan inte heller du sjunga mer?»

Åter rörde lärkan på sig. Men Elsa var nu mycket sömnig. Var det månskenet som gjorde det, eller nickade fågeln verkligen åt henne? Ögonlocken blefvo allt tyngre, och Elsa visste inte längre, om hon drömde eller om lärkan talade med henne. Jo, nu hörde hon tydligt att hon talade, fastän rösten var svag.

»Kära Elsa», sade lärkan, »jag vill tala om en hemlighet för dig. Du frågar, hvarför jag ej sjunger. Men har du aldrig tänkt på, att man inte kan sjunga i ett fångelse? Gif mig friheten åter, lilla Elsa, så skall du få veta min hemlighet. Ja, jag vill säga, huru jag sjunger och huru också du måste sjunga.»

Elsa satte sig upp på armbågen. »Ack så roligt», sade hon. »Tala om bara, tala om din hemlighet, och jag lofvar, att du i morgon skall slippa ut ur buren.»

Lärkan hoppade till sidan af buren och såg ned på Elsa.

»Har du aldrig gifvit akt på», sade hon, »att när jag sjunger, blickar jag alltid upp till den blåa himmeln? Vi sjunga för solen och för den friska, rena luften, men först och sist för den gode himmelske fadren. Ser du, härinne kan jag inte sjunga, inte för burens väggar och ej för dess tak kan jag sjunga. Och du kan inte heller sjunga för kyrkväggarna eller för folket därinne, lilla Elsa. Men tänk på den sköna skapelsen och på honom, som skapat allt och sjung som fåglarna sjunga. Då skall du lyckas.»

{191}

Elsa var mycket förtjust och försökte klappa i händerna, men vid denna rörelse förändrades allting. Solen sken nu klart in genom fönstret och syster Betty stod bredvid för att väcka henne. Men lärkan såg ut, som om hon vore medveten om deras samtal och Elsa hade svårt att tro, att det varit blott en dröm.

»Jag har lofvat dig någonting», sade hon till lärkan. Och efter frukosten, sedan hon talat om allt för mormor och Betty, togo de två flickorna buren med sig ut på ängen, där de släppte lärkan i frihet. Och se, lärkan som varit stum så länge, hade knappast hunnit ur »fängelset», förrän hon höjde sig mot himlen och brast ut i en jublande sång. De båda flickorna höllo andan och lyssnade. Något så gripande vackert hade de aldrig hört. Allt högre steg fågeln mot solen och ljuset, ännu hörde de hennes sång, fastän de icke sågo henne, och nu förstod barnet, att nattens händelse icke var bara en dröm.

När Elsa den dagen gick till kapellet, ljöd ännu lärkans sång i hennes öra, och när hon själf steg fram för att sjunga, var det alldeles tyst därinne. Hon såg rakt upp genom det höga, öppnade fönstret och mot den vackra, blåa vårhimmeln och sjöng som lärkan hade sjungit, sjöng af glädje och lust med hjärtat fullt af lycka, och nu klingade sången mera ljufligt än någonsin förr.

Då hon slutat, var det ännu alldeles tyst i kapellet. Barnen sågo på henne med förvåning, och läraren—ja, i hans ögon glänste tårepärlor, och sedan han fått rösten klar, gjorde han Elsa nästan hjärtängslig genom att säga att hon—just hon, lilla Elsa var bestämd att sjunga solot i en af körerna.—

Men lärkan då? Ja, det var det besynnerligaste af allt, att när Elsa kom hem, satt lärkan på trädgårdsplanket och såg så innerligen vänligt på henne, som om hon velat säga: »Var det inte det jag sade, att det skulle gå att sjunga, blott du lyfte hjärta och öga uppåt?»

Så kretsade hon ett par gånger omkring flickans hufvud, steg mot höjden och sjöng så klart och friskt som den sjunger som har glädje och lofsång i tonen.

Krig.

Som ni alla veta, rasar för närvarande ett blodigt krig mellan Ryssland och Japan. Både i bibliska historien och världshistorien, ja, äfven från vårt lands historia ha vi läst om krig, men vi hafva läst det såsom en läxa, om någonting som hände för länge sedan—det var bara ett nöje att läsa om de stora slagen och de tappra hjältarna. Men det blefve annorlunda, om vi själfva skulle upplefva det. Tänk bara på, att kanske i dag tusentals käcka unga män, som stiga upp friska och glada, som likasom vi fröjda sig åt vårsol och blommor, innan kvällen ligga döda eller lemlästade i fruktansvärda kval! Tänk om din far hade varit med ibland dem! Då förstå vi att kriget är någonting fasantfullt.

»Men hvarför slåss de?» fråga ni. Ja, hvarför slog Johan Karl, då han tog bollen ifrån honom? Liksom det är ondskan som gör att två små gossar slåss, så är det också ondskan, som gör att det blir krig emellan två folk. Det första tar någonting från det andra, och det andra vill icke godvilligt lämna det han äger.

Men kan då ingen göra slut på detta stora slagsmål?

Ja, hvad säger mor, när två af hennes gossar varit ovänner? Hon säger: »Bed Gud, att han måtte gifva eder ett nytt, kärleksfullt hjärta». Vi ha intet annat medel vi heller. Låt oss då—alla söndagsskolebarn i hela vårt land, i hela världen—låt oss gå till Gud och bedja på våra knän: »Gode Gud, gör slut på kriget! Sänd din helige ande, fridens ande, och låt honom öfvervinna ofridens och hatets onda ande, som vill härska öfver människorna! Hjälp både små och stora, amen.» {192}

* * *

Ryssland är ju vårt grannland, och det är icke svårt att komma dit. Till Japan är det längre, och därför känna vi kanske ej så mycket till folket där. Japanerna äro ett småväxt folk; de hafva svart hår, gul hudfärg och något sneda ögon. De äro mycket arbetsamma; alla barn i Japan gå numera i skola, och de måste lära lika mycket som ni. Men de äro icke blott flitiga, de äro förnöjsamma, och det kommer dem nu till godo under kriget. Ty ni förstå nog, att det är icke så godt att hvarje dag skaffa mat till flera hundra tusen män, och det i främmande land. Ty kriget föres ju icke i själfva Japan utan på fastlandet och vid dess kuster. Japanernas viktigaste föda är ris, kokt i vatten. Kött använda de mycket litet, men torkad fisk tycka de om, och frukt äta de gärna, när de bara kunna få.

I Nagasaki, en af Japans större städer, blef en resande mycket förvånad öfver den hastighet, hvarmed japanerna langade kol från en pråm till ett skepp. I en tät rad stodo de, män och kvinnor, gossar och flickor, och de små kolkorgarne gingo såsom bollar från hand till hand. Det var såsom lek för dem. Men på detta sätt fyllde de en stor ångare på elfva timmar.

Då klockan blef tolf, stannade de litet för att äta frukost. En hade ett äpple, en tomat eller en lök. En annan hade omkring tre matskedar kokt ris. En tredje två tomater och en liten riskaka. De resande gingo bort till mannen som hade löken.

»Är detta hela din frukost», frågade de.

»Ja visst», svarade japanen, »jag bryr mig icke om att äta mera just nu. Ty jag har ännu fyra timmars arbete i eftermiddag.»

»Hvad åt du i morse då?»

»Åh, någonting riktigt fint, kokt ris med torkad fisk.»

»Och hvad skall du äta i kväll, när du slutar ditt arbete?»

»Jag tänker det blir litet kokt färsk fisk med en tomat eller gurka till.»

Vid en så lätt kost äro de vanda ända från barndomen. Men trots den äro de mycket uthålliga. Sedan de gått en hel dag i ansträngande marscher, fordra de således icke mera än en handfull ris och en kanna kokande vatten till kvällsmat.

Japanerna äro ännu ett hedniskt folk. Men äfven där arbetar missionen. Och likasom japanen längtar efter upplysning och kunskaper, så har han också börjat längta efter en lefvande frälsare. Många hafva redan öfvergifvit sina hedniska gudar och börjat söka himmelens Gud.

Och vi hoppas, att den dag ej skall vara aflägsen, då äfven Japan skall höra med till de folk, som bekänna sig vilja tillhöra Kristus.

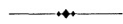
Brefväxling med de små.

Prisuppgift N:o 1.

Om *mitt första* klang sången i
julenatt
Ifrån himmeln af änglarnas skara.
För den stormfyllda jorden en härlig
skatt
Till oss, arma, den skulle ju vara.

Och *mitt andra* jag såg uti
sommarens tid
Uppå susande vingar sig höja.
Lägg därtill blott ett a, och en flicka
så blid
För din tanke i folkdräkt ses dröja.

Och *mitt hela* det var ju en nordisk
brud,
Men en brud uti drottningakrona.
Och när nordiska land stod i
vårfager skrud,
Hon vigdes att folken försona.

Bibelläsning

eller hvad står det i nästa söndags text?

Veckan 12-18 Juni 1905.

M. 12. Apg. 8: 26-38. **Filippus och Etiopiern.**

T. 13. v. 26. *Filippus i öknen.*

O. 14. v. 27-28. *Etiopiern närmar sig.*

T. 15. v. 29-31. *Mötet mellan de två männen.*

F. 16. v. 32-33. *Hvad etiopiern hade läst.*

L. 17. v. 34-35. *Filippus undervisar.*

S. 18. v. 36-38. *Etiopiern tror och varder döpt.*

Söndagsskoltext för den 18 Juni.

Apg. 8: 26-38.

Minnesvers: Jerem. 29: 13, 14 a.

{193}

N:o 24
15 Juni.

Illustrerad Veckotidning för
Söndagsskolan och Hemmet.
Redaktör: J. B. GAUFFIN, Uppsala.

22
årg.
1905

Filippus och etiopiern.

Apg. 8: 26-38.

och Egypten.

ingstens Helige Ande hade uppfyllt den unga församlingen i Jerusalem med segerkraft och hänförelse, med lydnad för Guds vilja och heligt nit att tända himmelsk eld i människornas hjärtan.

Det är till den tiden vår berättelse förflyttar oss, ty det var då Filippus sammanträffade med drottning Kandaces af Etiopien finansminister.

Dessa två människors sammanträffande förmedlades af Gud själf, som bjöd Filippus att bege sig af ut i den Syriska öknen, som skiljer Palästina

Det var förvisso en underlig väg för diakonen Filippus, men hans lust var att lyda Gud, och denna gudslydnad skulle för honom blifva en hans skönaste lifserfarenhet. Öknen skulle varda en ljuflig lustgård, ty här skulle han få föra ett efter Gud sökande och törstande hjärta till den eviga lifskällan.

Ej länge har Filippus vandrat i den glödheta ökensanden, där ingen blomma doftar och ingen fågel sjunger, förrän han får se ett ståtligt följe närma sig. Först komma väpnade ryttare på hvita arabiska hästar, så en präktig vagn, och efter vagnen åter en väpnad trupp. I vagnen sitter den förnämte etiopiern och läser i en pergamentsrulle. Han hade nämligen varit till Jerusalem och där i Jehovas tempel sökt den lefvande Guden. Visserligen hade han ännu icke funnit hvad han sökte, men han var angelägen om att nå fram till sin längtans mål, och {194} därför satt han nu och läste i en helig skrift profetian om den lidande Messias.

Filippus anar nu, att det är just för denne mannens bästa, som han kommit ut i öknen, och genom en Andens maning närmar han sig vagnen och hör etiopiern läsa högt det 53:dje kapitlet af profeten Esaias bok. Efter att höfviskt hafva hälsat frågar Filippus om hofmannen förstod den hemlighetsfulla profetian. Denna fråga innebär ju en outtalad försäkran om att han, diakonen, gjorde det.

Hofmannen tyckte väl, att Filippus kom såsom sänd från himmeln. Intet kärare resällskap kunde han önskat sig, och därför beder han honom stiga upp och taga plats bredvid honom i vagnen. Hofmannen tillstår helt öppet, att han ej förstod profetians ord och han frågar

Filippus om dess betydelse. Det är ingen skam att bekänna sin okunnighet, när man är en sådan som vill lära. Fråga äfven du, liten, dina föräldrar och lärare, om det du ej förstår. De skola glädja sig däröfver och med innerlig tillfredsställelse undervisa dig.

Så gör nu äfven Filippus. Han säger hofmannen, att den om hvilken profeten skrifvit, enligt Guds löfte nu var kommen, att han gifvit sitt lif i döden till försoning för vår synd och att han nu var uppstånden för att bringa oss i lifsgemenskap med Gud samt till hjärtefrid och lycka. Filippi predikan står icke i vår bibel, men ljufligt skulle det hafva varit att få vara med i vagnen och lyssna. Ty så klart och öfvertygande, så varmt och vinnande talade han om Jesus, att där föddes tro i hofmannens hjärta och en djup längtan efter att helt blifva en Jesu lärjunge och en sann kristen. Han trodde, fick förvissning och blef döpt i Jesu namn, innan de två männen och vännerna skildes för alltid ifrån hvarandra i detta lifvet.

Men hofmannens omvändelse blef förvisso af utomordentlig betydelse för hela hans fosterland. Han var en man, som visste hvad han ville, full af hänförelse och kraft, och vi vilja tro, att tusenden af Etiopiens folk genom honom lyftes högt upp ur hedendomens natt till lif och ljus.

Och att en man med en så utpräglad gudsljudnad och hänförelse som Filippus skulle vinna många själar för sin frälsare, det kunna vi lätt förstå. Nu hafva dessa två älskliga människor för längesedan återfunnit hvarandra i det himmelska fadershuset omkring Guds och Lammets tron. Men vi böra lära af dem att blifva sanna Jesu efterföljare, som i lydriad och med hänförelse själfva gå på Guds vägar och söka att få många med oss.

J. B. G.

Hvad vänlighet förmådde.

Doktor Walther satt en dag i sitt mottagningsrum och läste. Han var en jämförelsevis ung man och en duktig läkare. Medan han läste, ringde det på tamburklockan. Han lade ifrån sig boken och gick för att öppna, men då han såg hvem det var, mörknade hans ansikte. Där stod nämligen en liten trasig, smutsig pojke, känd under namnet Hammar-Janne. Det var en sådan gosse, som alla andra varnades för—en gosse, som blef kallad tjuf och odåga, och hvilkens förbättring ingen ansåg det löna mödan att vinnlägga sig om, ty hans största nöje tycktes vara att göra folk rädsla för honom. Hans verkliga namn var John Ammerton. För resten kände ingen hans far, och hans mor var död.

{195}

Nu stod han emellertid i doktors förstuga med ett både smutsigt och blodigt ansikte. Det var också blod på hans kläder.

"Jag skulle fråga, om doktorn ville vara snäll och hjälpa mig litet, jag har fått ett sår i hufvudet."

"Hvad är det för slags sår?" sporde doktorn.

"Jag är rädd det är farligt, vet doktorn", sade gossen med en suck. "En karl kastade sten på mig.—Aj!"

"Hvarför kastade han sten på dig då?"

"Jag vet inte", sade pojken och såg med skygg blick ned mot golvet.

"Jo, det vet du. Hvarför kastade han sten på dig?"

"Jag tog ett äpple under ett af hans träd."

Doktorn ville icke röra gossens hufvud med sitt finger. Det behöfdes icke. Han såg, att det blott var ett skrubbsår, och att blodet hade upphört att rinna.

"Gå hem och se till att du får ditt hufvud tvättadt och en ren bindel om", sade han.

"Jag har ingenstans att gå, och ingen som vill hjälpa mig heller", mumlade gossen.

"Men du har väl något tillhåll i alla fall?"

"Ja, jag är i fattighuset, men ibland så köra de ut mig därifrån också."

"Nå, ja, du dör då inte af detta, pojke. Gå nu och bed någon tvätta ditt hufvud, eller ock får du tvätta det själf och binda om en ren näsduk."

"Ursäkta doktorn, men jag har inte någon—"

"Se så, pojke, gå din väg, jag har inte tid att stå här. Det gör ingenting om du inte får någonting om, bara du tvättar dig."

Och därmed stängde doktorn dörren och gick tillbaka till sin bok. Han hade icke ämnat vara hård, men han tyckte verkligen icke att hans hjälp behöfdes, och säkert var han icke heller angelägen att få den gossen in i sitt rum.

Men doktor Walther hade icke varit den enda, som visste om gossens besök—hans unga hustru hade ock varit vittne därtill. Hennes hjärta var ömt, ty hon hade lidit. Hon hade inga barn i lifvet, men två små grafvar på kyrkogården påminde henne, att hon hade någon i himmelen, som kunde kalla henne mor. Hon var van att handla efter sin första ingifvelse, och så gjorde hon äfven denna gång. Hon sprang ned efter gossen och bad honom gå upp köksvägen, hvarefter hon tog honom med sig in i badrummet. Han kom, trasig och smutsig som han var, förundrad öfver hvad hon ville. Den milda rösten, som hade kallat på honom, hade icke skrämt honom. Han stod bara och såg på henne.

"Sitt ned nu, min gosse", sade hon.

Han satte sig.

"Om jag nu hjälper dig, vill du då försöka bli en snäll gosse?"

"Jag kan inte bli snäll."

"Hvarför det?"

"För att jag inte kan. Jag har det inte i mig, det säger alla människor."

"Men kan du inte försöka?"

"Jag vet inte."

"Om jag skulle försöka hjälpa dig, ville du då göra som jag bad dig?"

"Ja—kanhända."

Fru Walther hämtade ett handfat med vatten och en svamp och tvättade därmed försiktigt gossens hufvud och ansikte. Därpå klippte hon bort det krusiga, tofviga håret från såret och såg då, att det verkligen ej var något farligt sår. Hon tvättade det rent och lade vadd öfver det. Därpå strök hon håret tillbaka från gossens panna och såg honom in i ögat.

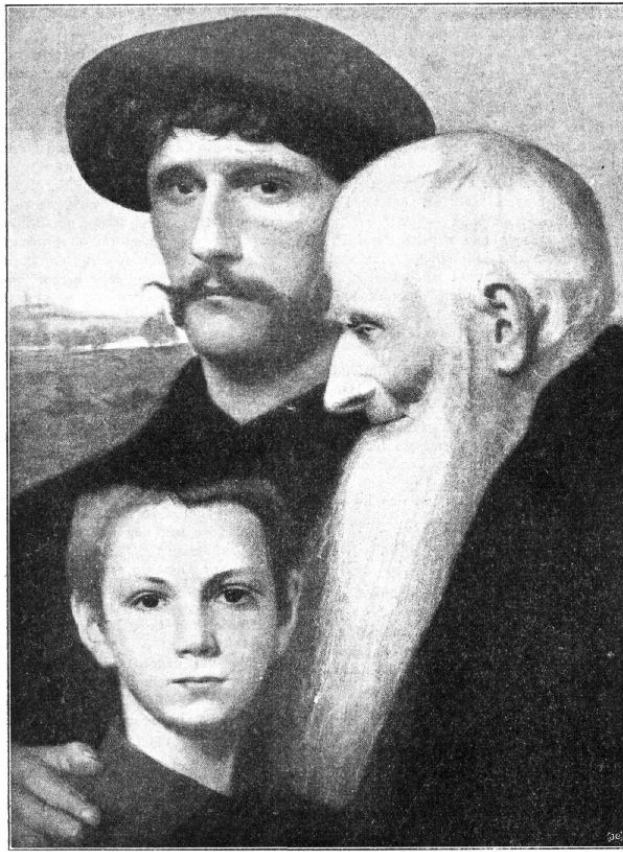
Det var icke ett elakt ansikte hon hade framför sig. Nu då det ej var öfverdraget med smuts, var det till och med ett vackert ansikte.

"Hvad heter du, min gosse?"

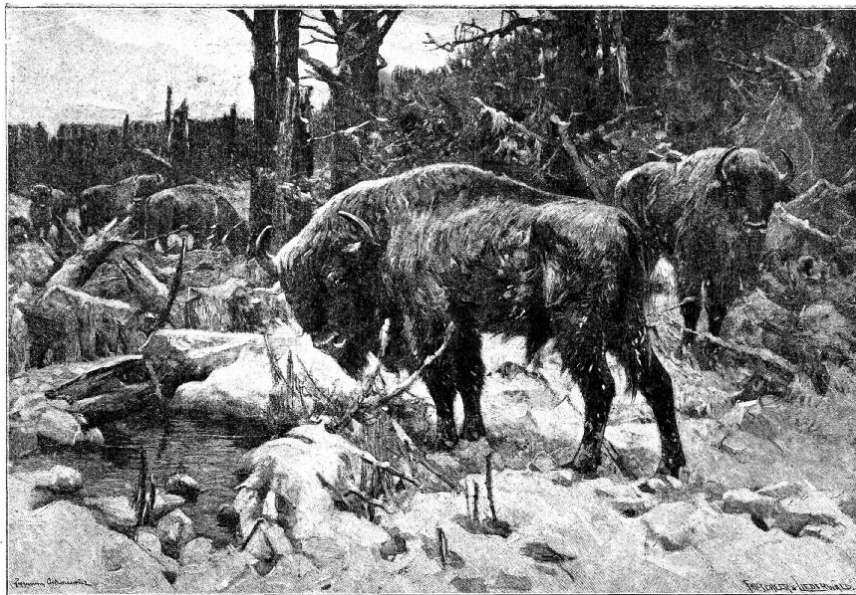
"Hammar-Janne. Ibland också tras-Janne."

"Nej, jag menar ditt dopnamn."

"Hvad för något?"

TRE GENERATIONER.

ETT FARLIGT DJUR. DEN AMERIKANSKE BISONOXEN.

{197}

"Vet du inte, hvilket namn dina föräldrar gånvo dig?"

{198}

"Jo då. John Ammerton, det står i föreståndarens bok."

"Jaså John. Nå ja, såret är inte farligt, och om du aktar dig för att rifva af förbandet, skall det snart vara läkt. Är du hungrig?"

"Ja, jag har inte ätit någonting alls i dag."

Fru Walther gaf honom smörgås och mjölk i köket. Medan han åt, betraktade hon honom med en forskande blick. När hon icke såg på hans trasiga, smutsiga kläder utan endast på det glänsande håret, som hon hade strukit vackert öfver det välformade hufvudet, och lade märke till ansiktet med de strålande ögonen, måste hon erkänna, att gossen var vacker.

Janne hade nu slutat äta och reste sig upp.

"John", sade hon, "när du är hungrig och icke har något att äta, skall du få komma hit och få

mat. Jag vill inte att du skall gå och svälta."

"Tack, jag vill gärna komma."

"Och om jag ger dig mat hvarje gång du är hungrig, vill du då för min skull försöka bli en snäll gosse?"

John hängde hufvudet och funderade. En annan skulle kanske hafva förundrat sig öfver att han inte svarade genast, som en tacksam gosse borde hafva gjort, men fru Walther förstod, att han funderade huru han skulle svara för att vara uppriktig.

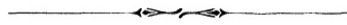
"Om de andra vilja låta mig försöka, frun, men det vilja de inte", svarade han till sist och såg henne trohjärtadt in i ögonen.

"Vill du försöka i alla fall?"

"Ja, det vill jag."

Fru Walther gaf gossen mat i ett papper och klappade hans hufvud. Han sade ingenting, men hon kunde icke tro att han ej kände någon tacksamhet—hon såg den lysa ur hans ögon.

(Forts.)

Tre generationer.

Med teckning.

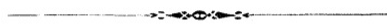
*Det är en glädje att dem se,
De äro präktiga alla tre;
Men farfar, jag tror han år bäst
ändå,
Jag kan inte hjälpa jag tänker så.*

*Han ser så mildt på gossen ner,
Hans vackra öga vänligt ler.
Ej bitter han blifvit i livvets strid,
I ögat bor kärlek, på pannan frid.*

*Jag tror han sagt dem båda två:
"På Herrens väg I skolen gå!
Då kan man väl böjas i livvets
strid,
Men aldrig man mister sin
barnafrid.*

*Till lösen 'Uppåt, framåt' tag!
Då går det hemåt hvarje dag.
Och fortare går det, än mången
tror,
Att ung blifver gammal och liten
stor."*

**Anna H—m
Preinitz.**

Ett farligt djur

eller den amerikanske bison.

Med teckning.

Förna tider lefde i vår världsdel tvenne oxarter, den ene var uroxen, den andre visenten eller bisonoxen. Dessa väldiga djur funnos jämväl i vårt land för många hundra år sedan. Detta veta vi däraf, att man funnit skelett af dem i utgräfdade torfmossar. Uroxen {199} finnes nu mera ingenstädes. Han är utdöd. Bisonoxen förekommer på några få ställen i Europa och Asien. Men i Amerika lefver en släkting till de förra som kallas den amerikanske bisonoxen eller buffeln, och huru han ser ut visar vår teckning.

Buffeln fanns ännu för femtio år sedan öfver nästan hela Nordamerika, men år efter år har han försvunnit från den ena staten efter den andra. Europeer, indianer och vargar hjälpas åt att utrota honom. På de stora stöpperna i de västra staterna finnas de väl ännu kvar i millioner, men den tid torde icke vara allt för aflägsen, då det gått honom som det gått hans släktingar i Europa.

Buffeln är emellertid jätten bland Amerikas landtdjur. Han kan mäta öfver manken två meter i höjd och längden kan uppgå ända till tre meter. Hufvudet är väldigt och väpnadt med kraftiga horn. Pälsen är långhårig och lurfvig, gråbrun om vintern och något ljusare sommartiden.

Bisonoxen är ett mycket sällskapligt djur och därför träffar man stundom tusentals af dem tillsammans betande på de stora prärierna under sommaren. Om vintern draga de i stora hjordar inåt skogarna. Vanligen gå de en efter en i en lång rad under dessa vandringar, och alltid på en bestämd väg i rak riktning. Därunder trampa de upp präktiga vägar, som äfven af resande människor användas och äro kända under namn af "*buffelvägarna*".

Vintertiden är för buffeln en hård tid. Då måste han nöja sig med torra, vissnade växter, bark och knoppar af löfträden, isynnerhet asp och ask. Under sommaren har han ett rikt bord dukadt öfverallt på de stora grässlätterna.

I lärtighet och vakenhet står buffeln öfver sin europeiske släkting visenten. Försök att tämja honom ha ej sällan lyckats. Han visar tillgifvenhet för sin vårdare, men han har svårt att öfvervinna sin skygghet för människan.

Buffeljakt är en tilldragande sport såväl för europeer och amerikaner som för indianerna. Han har ett förträffligt kött och en dyrbar hud, uller är präktig och de vackra hornen äro icke att förakta.

Man har lyckats att öfverföra buffeln äfven till Europas djurgårdar, där han synes trifvas godt och föröka sig bättre än han gör till och med i sitt fria lif på prärien.

J. B. G.

Skyddsängeln.

Af Ad. Gründler.
(Forts. fr. n:o 22.)

Modern var ju visserligen kvar hos de faderlösa barnen, och mors ögon gömma alltid en skatt af kärlek för hvarje barnahjärta. Men fru Hubert var själf så förkrossad af det hårda slag, som drabbat henne, att hon den första tiden nästan ständigt grät tyst för sig själf. Och sorgen gräfdde ett djupt veck i hennes panna.

Den lilla pension som beviljades henne räckte visserligen till ett mycket anspråkslöst underhåll för henne och hennes barn, men Kristel borde dock få lära sig någonting för att kunna vara till någon nytta i världen. Det hade hans far alltid önskat. Men huru skulle fru Hubert kunna göra detta möjligt?

Då kom liksom genom Guds skickelse ett anbud om en friplats för honom i en offentlig anstalt, som bekostades af staten, där gossar uppfostrades och där de från början fingo vänja sig vid nästan militärisk ordning.

Visserligen krympte hennes hjärta samman af vemod, när hon tänkte på att hon skulle nödgas skicka bort sin gosse—långt bort i en främmande omgivning, och att af den en gång

så lyckliga familjen hon och Maria skulle vara ensamma kvar. Men modershjärtat kan ju {200} gifva det svåraste offer, när det gäller barnets väl. Sålunda fick då Kristel stanna hemma blott så länge att han fick hjälpa modern flytta ifrån den bostad, där de framlevat så lyckliga dagar, till en liten stuga i närheten. Sedan skulle för gossen börja ett nytt lifsskede—ute i världen.

Kristel hade väl på barnavis ofta önskat att en gång få resa långt ut i världen med tåget, som många gånger om dagen ilade förbi hans barndomshem. Ty huru sköna än hans hembygds berg voro, så lockade honom dock den okända världen bortom dessa berg med en ännu större tjusning.

Nu skulle då äntligen hans önskan uppfyllas. Men nu gladde honom ej vissheten därom så mycket som han förut hoppats, ja, han kunde ej dölja för sig själf, att han kände det såsom en stor lättnad, när hans resa till institutet blef uppskjuten tills i augusti för sommarferiernas skull. Men äfven dessa få veckor gingo så fort, och ju närmare afskedets dag kom, ju närmare slöt han sig till modern och allt mera hjärtlig och vänlig blef han mot lilla Maria.

Den sista aftonen i hemmet var hans hjärta i synnerhet tungt. Hans lilla syster sof redan godt i sin säng, men modern bad sin gosse sitta uppe en stund hos henne. Hon smekte kärleksfullt hans hufvud och såg honom så varmt in i ögonen. Därpå öppnade hon den gamla bibeln, ur hvilken hans far hvarje dag läst ett kapitel för de sina. Hon slog upp Tobias' bok och läste för sin gosse om den unge Tobias' afsked från sina föräldrar och upprepade med darrande röst den gamle faderns välsignelse öfver sin son: "Så drag då dina färde, Gud vare med dig på vägen och hans ängel ledsage dig!"

Kristel satt tyst en stund, därpå såg han på en gång rakt in i sin mors ögon och frågade: "Mor, finns det verkligen änglar? Jag kan inte tro det."

Modern häpnade. "Hvarför tror du inte det, min gosse?"

"Jo, för att jag aldrig har sett någon.—Du brukade säga för oss, när vi voro små, att en ängel satt vid vår säng om natten för att beskydda oss. Ser du, jag önskade då så ofta, att jag bara en enda gång hade fått se en ängel, och om jag någon gång vaknade på natten, brukade jag ligga alldeles stilla utan att röra mig liksom om jag sof, och så—öppnade jag ögonen alldeles tvärt. Men aldrig satt där någon ängel bredvid sängen. Nej, det är alldeles säkert, att där icke fanns någon, ty månen sken så klart in genom fönstret, att jag tydligt kunde se allting. Och så hastigt kunde väl inte ängeln flyga därifrån."

"Hvarför inte? Menar du, att en helig ängel vill dröja kvar om ock blott en sekund hos ett barn, som med afsikt förställer sig och tänker bedraga honom? Kära min gosse, när ett barn kommit så långt, att det icke längre vill tro på änglar, då är dess bästa ängel redan viken ifrån det."

"Ja, men jag *kan* inte tro det, mamma."

(Forts.)

Bibelläsning

eller hvad står det i nästa söndags text?

Veckan 19-25 Juni 1905.

M. 19. Apg. 12: 5-17. **Petrus befrias ur fängelset.**

T. 20. v. 5-6. *Petrus sover i fängelset.*

O. 21. v. 7-8. *En ängel väcker och löser honom.*

T. 22. v. 9-10. *Ängeln för honom ur fängelset.*

F. 23. v. 11-12. *Petrus söker upp den troende församlingen.*

L. 24. v. 13-16. *Församlingen blir förbryllad af den oväntade bönhörelsen.*

S. 25. v. 17. *Petrus berättar om Guds ingripande och lämnar Jerusalem.*

Söndagsskoltext för den 25 Juni.

Minnesvers: Ps. 91: 11. Ty han skall gifva sina änglar befallning om dig, att de skola bevara dig på alla dina vägar.

{201}

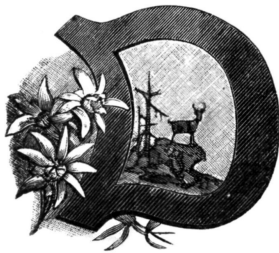
N:o 25
22 Juni.

Illustrerad Veckotidning för
Söndagsskolan och Hemmet.
Redaktör: J. B. GAUFFIN, Uppsala.

22
årg.
1905

Förbönen och Guds hjälp.

Apg. 12: 5-17.

et var sent på aftonen i staden Jerusalem. Gatularmet hade tystnat och husen stodo som mörka skildtvakter utefter de tränga gatorna. Vi kunna dock skönja här och där några vandrare, som tyckas hafva samma mål, ett litet hus, hvarest Maria, Johannes moder, bor. Här i detta kristna hem, hvarest Petrus så ofta vistats, hade man den sena timmen samlats till bönemöte. Det var Jerusalems församling, som bad för aposteln, för det utkorade redskapet till mångas frälsning.

Under det detta bönemöte pågick, låg Petrus fängslad mellan två krigsknektar i det herodianska palatsets fängelser. Han hade ådragit sig de mäktiges hat genom sin förkunnelse af evangelium. Nu är han dömd till döden och väntar att följande dag blifva afrättad. Men församlingen beder, och Gud hör deras böner.

Midt i natten kommer en ängel in i fängelset. Han går utan svårighet genom murar och lyckta dörrar, emedan han är en ande. Han uppenbarar sig dock i mänsklig gestalt och utför sitt uppdrag att befria Petrus på ett sätt, som vittnar om Guds underbara makt att hjälpa ur all svårighet. Petrus sof, men ängeln väckte honom och sade: Stå genast upp! Då Petrus lydde denna uppmaning, föllo kedjorna af hans händer, och nu var fången lös från sina bojor. Men den starka, väl igenlåsta järndörren och väktarne därutänför tycktes vara obevekliga hinder för hans befrielse. Dock—på en vink af ängeln öppnar sig järndörren, och väktarne, som ligga och sofva, märka icke, att Petrus i ängels sällskap går ut ur fängelset. Så för honom ängeln genom korridorer och gårdar, till dess de komma till den tunga ytterporten. Liksom af osynliga händer lyftas bommarne af och portarne öppnas, så att Petrus utan svårighet kan komma ut. Hade han vändt sig om, skulle han hafva fått se, huru porten lika hemlighetsfullt tillslöts, så att man ej kunde märka att den blifvit öppnad. {202}

Emellertid ledsagar honom ängeln in i staden, och då Petrus nu ej längre behöfde hans ledning, så försvinner han lika plötsligt som han kommit.

Då Petrus hunnit sansa sig, söker han upp det bekanta huset, Marias hus, hvarest bönemötet ännu pågick. Jag föreställer mig huru rädda de blefvo där inne, då de midt i natten hörde ifriga klappningar på porten. De tänkte måhända, att det var Herodes utskickade, som ville fängsla äfven dem. En ung flicka går till porten och frågar hvem det var. Huru glad och förvånad blef hon icke, då hon kände Petri röst. I sin häpenhet glömde hon att öppna, men då dörren slutligen öppnades, kunde Petrus säga: "Herren har utsändt sin ängel och räddat mig från Herodes hand och från allt, hvad judarnes folk har väntat."

Så handlar vår Gud. Han hör bön och gör under. Han befriar de sina ur nöd såsom svar på bön. Han sänder sina änglar till deras hjälp, då de bedja honom. Hvilken maning till tro och

Hvad vänlighet förmådde.

(Forts. fr. föreg. n.r.)

Sedan berättade hon för sin man, hvad hon hade gjort, och han skrattade åt henne. "Tror du, att din vänlighet kan hjälpa det där eländiga hittebarnet?" sade han.

"Jag tror åtminstone inte att den skall skada honom", svarade hon.

Sedan kom Janne ofta och fick mat, och fru Walther gaf akt på att han såg renare ut för hvarje gång. Till slut fick fru Walther underrättelse om att en vän skulle resa ut till västern för att taga land och bygga sig en farm där. Då kom den tanken för henne, att detta möjligen kunde vara ett godt tillfälle för John Ammerton, och hon skref till sin vän och bad honom taga gossen med.

Ett år därefter hörde hon, att han tyckte bra om gossen. Två år senare skref hennes vän, att John var en riktig skatt. Fru Walther visade sin man brevet, och han log och kysste sin lilla hustru och sade, att det glädde honom mycket.

Han hade nu också en annan källa till glädje—hans hustru hade skänkt honom en frisk, präktig pojke, som lofvade godt för framtiden.

* * *

Åren gingo och fru Walther hörde icke mera till John Ammerton. Den sista underrättelse hon fick om honom var fem år efter hans flyttning till västern, och då hade han farit till guldminorna.

Men i fru Walthers lif hade kommit en glädje, som växte och blef allt starkare. Hennes gosse, Filip, växte upp till en lofvande yngling, en präktig, godhjärtad gosse, som alla höllo af, föräldrarna naturligtvis mest. Vid sjutton år kom Filip Walther till universitetet och vid tjuguet år tog han sin examen med heder. Men det hade tagit hårdt på hans krafter. Hans mor såg det och oroade sig mycket. Hans far såg det också och ville att han skulle resa bort för att uppfriska sig. Han skaffade honom plats på ett ställe, där han skulle kunna hämta styrka till både kropp och själ.

Resan gick genom västerns ödemarker. Filip skref ofta hem och gaf lifliga skildringar af sin {203} resa, på samma gång han berättade, att hans hälsa blef bättre dag för dag.

Föräldrarna läste med glädje om hans resor och hans arbete, men plötsligt upphörde breven. Hvar fanns Filip? Hvarför skref han icke?

En dag kom doktor Walther hem med en tidning hopskrynklad i handen. Där berättades om det sorgliga öde, som drabbat det sällskap, med hvilket Filip reste, huru det blifvit angripet af en hop indianer och huru de som icke dödats hade tagits tillfånga.

Stackars föräldrar! Modern böjde sitt hufvud i stum förtviflan och hennes hjärta var nästan brustet. Glädjen hade drifvits bort ur hennes lif och tjockt mörker hade lägrat sig omkring henne.

Så gick ett halft år, då postbudet en dag förde med sig ett bref med den gamla, välkända stilen. Fru Walther slet upp det och ögnade igenom innehållet. Hvilken glädje! Hennes gosse lefde, var frisk och på väg hem till dem.

Då doktor Walther kom hem, fann han sin hustru afsvimmad med brevet i handen. Sedan det första glädjeruset lagt sig, satte de sig vid hvarandras sida och läste följande bref: "Gud vare tack, som låtit mig finna en sann vän eller rättare—låt en vän finna mig", skref han sedan han först hade berättat om hvad han upplefvat och huru han blifvit räddad. "Hade

icke den vännen funnit mig, skulle jag nu varit död. Han fick veta mitt namn, och då han hörde att jag var son till doktor Walther, gjorde han allt för att rädda mig. Han använde tusentals kronor för att utrusta män till denna expedition och han öfvervann den grymme man, som höll mig fången. Sedan tog han mig under sin vård och sitt beskydd. Gud välsigne honom! Jag hoppas också, att far och mor må vara redo att välsigna honom, ty han följer nu med mig hem."

De lyckliga föräldrarna tackade på sina knän Gud för hans godhet och bad honom välsigna sin sons räddare.

Och deras Filip kom, frisk och stark—en kraftig, ofördärfvad man. Med honom följde en medelålders herre med ett vackert, öppet ansikte, gråa ögon och krusigt hår.

"Detta är min räddare", sade sonen, "känna ni igen honom?"

Doktorn skakade på hufvudet, men hans hustrus blick hvilade forskande på mannens ansikte. "Är det han?" hviskade hon, och räckte fram sina båda händer, "är det John Ammerton?"

"Ja, jag är John Ammerton", sade den främmande, "och jag tackar Gud, att han gifvit mig ett tillfälle att visa, att jag med tacksamhet kommer ihåg den vänlighet ni visat mig. Ni har varit mer än en mor för mig."

Och han tryckte hennes hand till sina läppar. "Gud välsigne er!" utropade han. "Ni var den enda i hela vida världen, som ansåg att det lönade mödan att försöka lyfta den stackars öfvergifne, föraktade gossen upp ur dyn. Utan er godhet hade jag varit förlorad."

Då fru Walther den kvällen satt vid sin mans sida, tog hon hans hand och hviskade: "Det var en gång en liten sten, som kastades ut i sanden. En skattsökare fick öga på den, och då han hade tvättat af smutsen, började han slipa den med sin mejsel. Han bröt igenom omhöljet och fick se—en ren och strålande diamant."

Doktorn kysste sin fru på pannan—i hans ögon glänste tårar.

(Slut.)

Röfvere.

*Stackars lilla fågelmor!—
Hit till Norden glad du
for,
byggde här ett litet
näste,
högt i trädet du det
fäste,
och du var så glad och
nöjd,
allt var jubel blott och
fröjd,
och du tänkte: "Ingen
fara
kan för bo och ägg här
vara".*

*Sommarfröjden nu är
slut,
glädjesången sjungits ut,
liten fågel blott kan
klaga
öfver röfvere, som taga
hemmets lycka, frid och
ro
bort från litet fågelbo.
Ty ett litet fågelhjärta,
det kan också känna
smärta.*

Ella.

I solvarm sommar.

{205}

Här ser då hvar och en, att barnen ha sommarlof, och att solen skiner och att ljumma fläktar smeka.

Här på teckningen öfverst äro gossarna i färd med att bygga en stark fästning med vallar och torn, från hvilka Sveriges blågula flagga vajar i vinden. Det blir allt en bussig fästning när allt blir färdigt, ty början är verkligen god, och jag ser att gossarna få mycket roligt af detta arbete under fristunderna från sommararbetet.

På den andra teckningen leker en grupp småtingar på sjöstranden. Några af dem äro 'till häst'. Det är 'våra allra minsta', som agera ryttare på sina bröders starka skuldror. Hela sällskapet får sig präktiga fotbad under leken på den mjuka sanden. Jag är icke fullt viss, om de lärt sig denna badkonst af fader Kneipp från Wörishofen eller om det icke snarare är han som lärt sig åtskilliga kneippkurer af dessa eller andra små.

Å den nedersta teckningen ha de minsta blifvit kuskar i stället för ryttare och andra ha spänt sig för vagnen. Leken går friskt såväl till sjös som till lands, glädje och hälsa, förnöjelse och munterhet lyser ur allas ögon. Måhända kunna våra läsare ha något att lära af de präktiga barnen å dessa teckningar. Ty så mycket har jag sett af barnen i lek och arbete, att jag vet, {206} att de som leka bra, plåga också arbeta bra. Och de som äro flitiga och duktiga i arbetet plåga ofta kunna leka såsom barn böra leka. Lycka till i både arbete och lek! önskar Barnavännens.

Farbror.

Skyddsängeln.

Af *Ad. Gründler.*
(Forts. fr. föreg. n.r.)

Fru Hubert drog sin gosse allt närmare intill sig. "Tror du inte heller, min gosse, det som står skrifvet i bibeln om de kära änglarna, huru de sjöngo i Betlehemsängden den första julnatten och huru de på påskdagens morgon förkunnade, att Jesus var uppstånden? Vill du inte tro det heller, min stackars Kristel?"

"Ack, jo, visst tror jag det, mor—det står ju i bibeln. Men jag menar bara, att *nu* finns det inga änglar mer, åtminstone få de inte längre komma ner till jorden för att bevara oss. Huru skulle de då kunnat tillåta, att far blef öfverkörd och krossad af tåget?"

"Min käre gosse", moderns röst darrade märkbart—"det gifves många gåtor, hvilkas lösning vi först i evigheten skola finna. Men det vet jag förvisso, att om det varit Guds vilja, skulle han med största lätthet kunnat skicka ner en ängel från sin himmel för att skydda vår älskade far för den förfärliga olyckan."

Tviflande skakade gossen på hufvudet. "Har *du* någonsin sett en ängel, mor?" frågade han.

"Nej, visserligen icke på det sätt som du menar, min gosse, icke någon ängel med lysande kläder och hvita vingar. Kanske äro mina ögon genom synden förmörkade, så att jag icke kan se de himmelska sändebuden, utan de sväfva osedda förbi mig. Men det finnes också andra, som få göra änglatjänst, Kristel, och dessa hoppas jag att du ofta må se spåren af på din lefnadsväg. De äro icke strålande och härliga såsom de himmelska budbärare, som bibeln beskriver för oss, och hvilka vi ej äro värdiga att få se, men de få ändock vittna om Guds trofasta vård om oss. De äro ofta klädda i enkla, jordiska omhöljen, men de få likväl det uppdraget af Gud att bevara, trösta och leda oss, så att vi ej må gå vilse. Gif akt på dessa änglaröster, min gosse, och följ dem, men framför allt följ den rösten, som vill göra sig hörd i ditt eget hjärta. Det är Guds egen röst, följ den, ty den är din bästa skyddsängel."

"Säg mig mer om detta, mor", bad Kristel enträget, "jag förstår dig redan bättre."

"Ser du, min gosse, världen är så stor och skön, att du aldrig med din blick kan omfatta den, och vår himmelske fader är så rik och mäktig och kärleksfull, att du aldrig riktigt kan förstå det. Han har medel och utvägar att erinra sina glömska människobarn om deras himmelska hem, så att de icke alldeles fördjupa sig i jordetingen här nere. På det viset kunna händelserna i lifvet få blifva änglar, som visa uppåt så väl som vårblommorna på ängen, när de i sin ljufliga fägring prisa Guds skaparevishet. En sång från din barndomstid kan i en frestelsestund ljuda för ditt öra och därigenom få blifva medel till att bevara dig från det onda, eller minnet af din far, hvilken du bör söka efterfölja i gudsfruktan och plikttrohet—allt detta skall kunna göra dig änglatjänster. Och väl dig, min gosse, om Gud sänder dig goda människor till följeslagare på din lefnadsväg—sådana människor, som i din svaghet och

oerfarenhet kunna få blifva goda änglar för dig."

Och under djup rörelse skref modern på första bladet i den nya bibeln, hennes enda gåfva till sin gosse, såsom tänkespråk Tob. 5: 21 och därinunder orden:

"Guds änglar från vår
barndomsdag
Oss skydda och bevara."

{207}

Men hon talade icke om en annan skyddsvakt, som städse skulle lägga sig omkring hennes barn ute i världen—ett trofast modershjärtas oafåtliga bön.

* * *

Tidigt följande morgon tog Kristel ett kort men hjärtligt farväl af sin nyvakna lilla syster och skyndade ifrigt med modern till stationen. Den friska, klara morgonrodnaden hade jagat bort alla sorgsna tankar ur hans sinne, och gladt viftade han från kupéfönstret åt modern med sin lilla halmhatt, när tåget satte sig i rörelse.

I öfver åtta timmar måste han åka, innan han uppnådde sin bestämmelseort. Till en början var han mycket road af bullret och stötarna på tåget, lokomotivets pipande och uppehållet vid stationerna. Han gnolade för sig själf den ena melodien efter den andra, och bullret af hjulen slog beredvilligt takten till hvarje melodi. Hans reskamrater tyckte mycket om den muntre lille pojken, hvilkens klara ögon blickade så leende ut i världen, som om där funnes blott lust och gamman öfverallt.

Nu brusade tåget fram ur bergsbygden, och obegränsade slätter utbredde sig inför gossens häpnadfulla ögon. Småningom upphörde de doftande ängarna och de gröna löfskogarna allt mer, och i deras ställe syntes stora ljunghedar omväxlande med barrskog. De små röda ljunghedarna skulle han gärna velat se på nära håll, så vackra tyckte han de voro. Och däri hade han rätt. Hela naturen vittnar om skaparens väldiga kraft, antingen hon prunkar i Schweizerbergens majestätiska prakt eller kläder sig i hedens enformighet.

Men till slut tröttnade dock Kristel vid att se sig omkring. Då tog han fram ur sin resväska smörgåsarna, som modern lagt ner åt honom till matsäck på vägen, och de smakade honom nu förträffligt. En vänlig herre, som satt midt emot honom och leende såg på med hvilken aptit han åt sina smörgåsar, köpte vid nästa station en kopp kaffe åt honom, så att han också skulle få någonting att dricka.

Kristel var till en början nästan förskräckt och visste icke, om han finge taga emot en så oväntad godhet af en främling, men denne nickade så öfvertygande och hjärtligt och såg så vänligt på honom, att gossens blyghet försvann. Han tackade hjärtligt och tog emot kaffekoppen, hvilken han begärligt drack ur. Detta tycktes mycket roa den främmande herrn, och sedan nu isen en gång var bruten, berättade Kristel för sin vänlige reskamrat allt hvad han under sitt korta lif upplefvat, och att han nu för första gången var stadd på resa ut i världen, för hvilken han redan började känna en viss fruktan. Då klappade den främmande herrn honom på hufvudet och sökte intala honom mod. Han försäkrade, att han mycket väl kände till anstalten, där gossen skulle uppfostras tillsammans med många, många andra gossar, och han visste, att de alla brukade trivas godt där.

Denna lugnande försäkran såväl som sommardagens middagshetta vaggade småningom vår pratsamme Kristel till sömns. Tågets buller blandade sig i hans drömmar, så att han tyckte sig sitta på en ångbåt och vagga upp och ned på höga, brusande vågor. Han började slutligen frukta, att fartyget skulle gå under, men då räcktes ut emot honom en hand, liknande en ängels hand. Då Kristel såg nogare efter, var det likväl icke en ängel utan bara den främmande herrn, som nyss varit så vänlig emot honom och bjudit honom på kaffe.

Yrvaken for gossen upp ur sina drömmar och såg sig omkring. Där låg den vänlige herrn midt emot honom på bänken, pustande och snarkande—i sanning icke någon ånglauppenbarelse.

Kristel måste skratta för sig själf, men sedan somnade han på nytt och sof så godt, att han vaknade först när hans vän gaf honom en knuff i sidan och förklarade, att nu vore han snart framme.

Gossen hann ej mera än tacka den främmande herrn för hans vänlighet och sedan springa ut ur kupén, förrän tåget åter rullade därifrån, och Kristel stod ensam med sin kappsäck på stationen. {208}

Han såg sig sökande omkring, om ej någon vore honom till mötes, men där fanns ingen. Hade icke modern skrivit till institutet, att hennes Kristel skulle komma med dagens tåg? Och ändå bekymrade sig ingen om honom.—Om ändå mor varit med!—Den stackars gossen började nu få en aning om hvad det vill säga att vara alldeles ensam i en främmande värld.

Då kände han, huru någon sakta ryckte honom i armen och en röst frågade: "Är du Kristian Hubert?" Då han vände sig om, stodo två uniformsklädda gossar framför honom.

"Ja, det är jag", svarade han glädt, "och man kallar mig vanligen Kristel. Huru kunde ni få reda på mig?"

"Åh, det var då inte svårt", sade den ene af gossarne, en liten pigg pys, "här fanns ingen mer pojke, som såg så gråtfärdig och modstulen ut som du."

Kristel kände sig mycket harmful, pojken i honom reste sig, men han fann icke något ord till svar.

"Bry dig inte om honom", sade den andre gossen, som tycktes vara förståndigare och äfven tjänstvilligt tog ifrån Kristel hans kappsäck för att bära den, "han menar inte så illa som det låter. Han är bara så odygdig, och det måste vi alla hålla till godo med."

Kristel gick nu tyst midt emellan de båda gossarne, till dess den längste af dem stannade. "Här är vårt institut", sade han.

Det var en gammal, vördnadsvärd slottsbyggnad med många torn och framspringande hörn och gafflar. Det var en sällsam motsats mellan de allvarsamma gråa murarne och de muntra skrattsalfvorna från ett par hundra pojkar, som lekte på gården. De buro alla en sorts uniform med blanka knappar, och Kristel i sin gråa dräkt och hvita halmhatt stack hjärt af mot de andra.

"Här är en ny rekryt!" skreko pojkarne, och det föreföll Kristel, som om de mönstrande blickarne stucko honom som spjut från alla sidor. Men den störste kamraten, som ännu bar hans kappsäck, fattade nu hans hand och drog honom med sig öfver lekplatsen bort till den stora porten. Det föreföll Kristel alldeles som om han gick vid en ängels sida midt igenom ett fientligt läger.

Följande dag fick också Kristel uniform, så att nu var ingen skillnad längre mellan honom och kamraterna. Men de betraktade honom ändå med forskande, nyfikna blickar, så att han kände sig mycket illa till mods. Och en gång, när majoren, som var chef för institutet, kom gående öfver gården och alla gossarne reste sig upp, ville också Kristel vara riktigt höflig och tog af sig mössan samt bockade sig djupt. Då skrattade de andra gossarna åt honom, så att han kunde ej hjälpa, att tårarna kommo honom i ögonen. Men majoren frågade honom vänligt efter hans namn och hans hemort. "Behåll du din mössa på en annan gång, lilla linhufvud", sade han, "du skall nog snart lära dig taga seden dit du kommer."

(Forts.)

Bibelläsning

eller hvad står det i nästa söndags text?

Veckan 26 Juni-2 Juli 1905.

M. 26. 1 Petri 1: 14-25. **Förmaningsord.**

T. 27. v. 14-16. *Maning till helighet,*

O. 28. v. 17. *till sann gudsfruktan.*

T. 29. v. 18-19. *Vi äro dyrt återlösta,*

F. 30. v. 20-21. *böra därför äga tro och hopp till Gud.*

L. 1. v. 22-23. *vi böra älska hvarandra.*

S. 2. v. 24-25. *och hålla oss stadigt till Guds ord.*

Söndagsskoltext för den 2 Juli.

N:o 26
29 Juni.

Illustrerad Veckotidning för
Söndagsskolan och Hemmet.
Redaktör: J. B. GAUFFIN, Uppsala.

22
årg.
1905

Förmaningsord

till lydnad för Gud.

1 Petr. 1: 14-19.

Om du har en god moder i ditt hem, så vet du, att hon för din välfärds skull då och då säger dig ett förmaningsord, huru du skall skicka dig såsom det anstår ett godt barn. Du behöfver påminnas om huru du skall skicka dig väl i hemmet bland dina syskon, i skolan bland dina kamrater och i lifvet bland människor i allmänhet. Om du då lyder och tager i akt en god moders maningsord, blir du ett godt barn, som kan skicka dig anständigt och väl i lifvets alla förhållanden.

Men likasom vi hafva ett jordiskt hem under vårt lif här nere på jorden, så hafva vi ock ett himmelskt, dit vi gå ifrån denna jorden. Och det är för oss alla, såväl barn som äldre, af den allra största vikt att få veta, huru vi skola lefva vårt lif här nere för att blifva passande för hemmet däruppe. Ty än är det ett barn, hvars lif slocknar i döden, än en yngling eller en jungfru, som dör i lifvets vår, än en man eller en kvinna i lifvets sommartid, än en grånad jordevandrare, som kallas hädan.

Vår text innehåller några maningsord, som lära oss, huru vi skola skicka oss, för att varda passande för det himmelska hemmet. Han, som är husfadern i detta hem, är den helige Guden. Om vi vilja vara hans barn, så måste vi vandra heligt i all vår umgängelse här i världen. Ty han säger till sina barn: "Varen helige, såsom jag är helig".

{210}

Hvad innebär det då att vara helig? Gud har sändt sin son åt oss till en frälsare. Han har i sitt lif visat oss, hvad det innebär att vara helig. Du bör taga fram ditt nya testamente och läsa där om Jesu lif. Du märker snart, huru olikt hans lif var emot alla andras. Hans lif var heligt. Du bör då söka i allt likna honom. Du bör aldrig göra något som är fult och stygt och syndigt, utan i stället såsom Jesus vara god, mild, barmhärtig och kärleksfull. Du bör vara hjälpsam och bemöda dig om dina likars väl som han gjorde. Då blir äfven du helig i all din umgängelse.

Och om du understundom känner dig såsom ett armt och ofullkomligt litet barn, så får du bedja din frälsare om förlåtelse och hjälp. Han är äfven vår hjälpare. Men när du så beder till din frälsare och till din himmelske fader, så bör du veta, att du är ett litet Guds barn, öfver hvilket Herrens välbehag hvilar, att du är en af de många, som i gudsfruktan går med stapplande steg mot det himmelska fadershemmet. Du bör veta, att du då går på den rätta vägen och aldrig behöfver vända om för din svaghets eller ofullkomlighets skull.

Ty ser du, Jesus har lidit döden här på jorden och utgjutit sitt blod såsom ett försoningsoffer

för dina synder och icke allenast för dina utan för hela världens. Däraf kan du ytterligare förstå, huru innerligt han älskar dig och huru han vill hjälpa dig på vägen hem till fadershuset i Guds himmel.

Knäpp du barnsligt dina händer och bed i Jesu namn om allt det du behöfver, var from och flitig och gudfruktig! Då blir du ett passande barn för det himmelska hemmet, och när du en gång dör, skola himmelens änglar föra dig dit upp till klarhet och stor härlighet.

J. B. G.

Eva.

"**H**varför skulle jag heta Eva?" frågade en liten flicka, som en dag hade hört sina föräldrar berätta om syndafallet i Edens lustgård.

"Jo, för att din kära farmor hette så", svarade fadern.

"Jaså", sade lilla Eva betänksamt, "men farmor var ju så snäll?"

"Ja, din farmor var riktigt snäll, min lilla flicka", sade Evas mamma. "Jag ville önska, att du icke allenast fått hennes namn, utan att du måtte blifva lika god och kärleksfull som hon var."

Den lilla var tyst ett ögonblick, därefter frågade hon: "Hvarför blef farmor kallad Eva?"

"Det kan jag inte säga dig", svarade modern, "men hvarför ville du veta det?"

Eva svarade icke genast. Men så talade hon om att det var den sorgliga berättelsen om Adam och Eva, som drefvos ut ur paradiset, som hade kommit henne att tycka, att det var mycket ledsamt att kallas Eva. "Ack, mamma", sade hon till slut, "om inte Eva ändå ätit det där äpplet! Hvarför lydde hon den stygga ormen och icke den gode Guden i himmeln?"

"Därpå kan jag icke svara dig", svarade modern.

"Jag tror, att de flesta skulle ha gjort på samma sätt som Eva, om de varit i hennes ställe", sade fadern.

"Åh, pappa, hur kan du tro så illa om oss!" sade den lilla förnärmad. "Min lilla rara mamma skulle då säkert varit klokare, och jag—ja, jag skulle inte heller gjort det. Jag är så ledsen att jag heter Eva. Jag sade det till lärarinnan i dag, men hon bara skrattade åt mig." {211}

"Det betyder ingenting hvad du heter, min lilla flicka", svarade fadern. "Men kom ihåg också hvilket löfte Eva fick—hon skulle få blifva stammoder åt honom, som skulle krossa ormens hufvud, vår dyre frälsare."

Eva tänkte visserligen på faderns ord, men det dröjde länge, innan hon kunde glömma, att hon hette Eva.

Den lilla flickans pappa hade nyligen köpt ett vackert hus, hvartill hörde en liten trädgård. Träden voro ännu ganska små, men när de på våren knoppades och blommade, blef det stor glädje i hela familjen. Eva sprang hvarje dag ned till dem och glädde sig i tankarna åt de härliga päron och äpplen, som hon skulle få på hösten.

"Ack pappa, se bara!" sade hon en dag, "detta lilla träd har redan körsbär."

"Ja, bara det nu blir varmt, så bli de snart mogna", sade fadern.

Då modern nu också kom dit, fortfor han: "Jag tror det är stora och goda körsbär, nu måste vi sköta om dem riktigt väl, så att vi alla kunna få smaka dem."

Hvarje dag gick Eva ned till det lilla trädet, och—mycket riktigt—bären blefvo småningom allt större och rödare. Hon räknade också körsbären, liksom fadern hade gjort, och det var

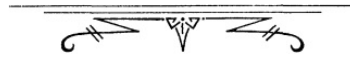
och förblef sexton. Eva var mycket bestålsam med att se efter körsbären. Föräldrarna kommo naturligtvis icke så ofta ner i trädgården som hon. Och när de kommo dit, tänkte de på många andra saker än på körsbären.

Emellertid blef Eva småningom bekant med grannarnas barn, och föräldrarna tillät henne taga dem med sig och leka i trädgården. Och de muntra, lifliga små flickorna trifes riktigt godt hos Eva.

"Vet du af, att det redan finns mogna körsbär i trädgården?" sade Emma en dag.

"Ja, men dem få vi inte röra", svarade Eva. "De skola bli riktigt mogna först, och så vill pappa smaka dem. Han har också räknat dem, för att ingen skall taga bort dem."

(Forts.)

En kindergarten

eller en blomstergård för små barn.

Med teckning.

Den här lilla gruppen af barn är icke samlad i ett hem och inte heller i en skola, utan i en anstalt, som vill vara någonting midt emellan hemmet och skolan. Det är en kindergarten eller barnträdgård.

Som du själf ser äro barnen allesammans för små för att i egentlig mening kunna besöka en skola. Vidare äro de allesammans för jämnstora för att kunna vara syskon och allesammans den där kvinnans barn, som sitter där med handarbetet till höger å teckningen.

Men nog se de så älskliga ut, som om de vore mer än syskon och arbeta och leka och tala om sagor för hvarann, som om de aldrig kunde vara stygga. Ja, det är just detta barnen få lära sig i en kindergarten.

Dit samlas nämligen barn, som äro fem à sex år gamla. En eller flera lärarinnor taga där hand om dem ett par tre timmar om dagen. Och här få de små lära sig att vara goda, vänliga och tålmodiga mot hvarann, de få lära sig leka snällt och sjunga vackra visor. De få lära sig att sy och virka små saker, de få lära sig att läsa små sagor och sånger, som lärarinnan berättar för dem och mycket, mycket annat, som kan vara lämpligt för sådana små barn, {212} hvilka ännu icke kunna taga i tu med skolarbetet på allvar.

På vägen till och ifrån kindergarten få småttingarne regelbundna promenader och tillfällen att vistas ute i den friska luften. Och medan de äro borta, får mor hvila sig litet i sitt uppfostringsarbete, och både mor och barn få lära sig att riktigt längta efter hvarann. Ty den blomstergård där de små barnen bäst växa och blomma och dofta är ändå under en moders varma blickar och i närheten af hennes älskande hjärta.

J. B. G.

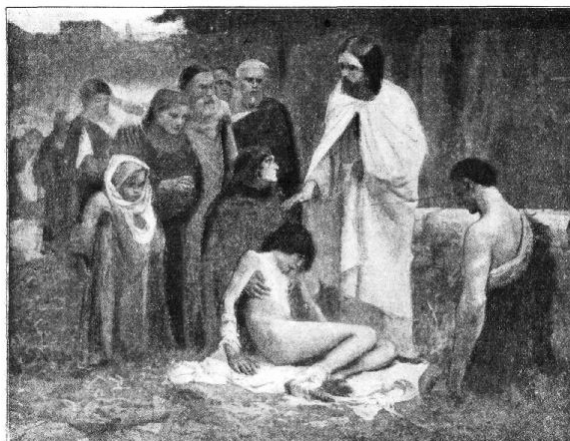
EN KINDERGARTEN.

Jesus, Mästare!

{213}

*"Jesus, Mästare,
barnvän,
Lisar du smärtan?
Har du glädje och tröst
att ge
Sörjande hjärtan?
Helar du såren?
Torkar du tåren?"*

*Jesus, Mästare,
barnvän,
Ändtligt vi funnit
Rätta vägen, och vid din
fot
Målet vi hunnit.
Trötta vi digna.
Herre, välsigna!"*

*Så de bådo, och vid hans fot
Barnet de lade.
Jesu blick blef så varm och
ljus,
Huldrikt han sade:
"Jag öfver arma
Vill mig förbarma".*

*Och när solen i väster sjönk,
Gick där en skara
Hemåt med jubel och tack och
sång.
Men på den bara
Marken han dignat,
Han, som välsignat.*

**Anna H—m
Preinitz.**

Karl och Greta.

{214}

Med teckning.

Karl och Greta voro kungens barn. Drottningen hade skänkt dem lifvet på samma dag. De voro lika gamla och lika stora, vackra och goda som solens ljus och som rosornas doft.

Prinsen och prinsessan fingo under sina barnaår lära sig mångahanda, men först och sist skulle de lära sig att blifva goda människor. Det budet hade kungen gifvit deras lärare.

I slottets stora trädgård fingo de se så många vackra växter och lyssna till fåglarnas sång, när det var vår i världen. Konungens trädgård var för de två syskonen en den allra skönaste bok, och i den läste de hvarje dag om blommor och fåglar och fjärilar och blänkande fiskar i dammarna. Det var en naturlära utan like. Och när läraren tydde för de små de olika varelsernas uppgift i världen och huru vi människor måste söka lära oss att förstå Guds mening med allt och vara goda mot alla varelser, då tindrade barnens ögon så stora och klara, och deras kinder glödde af lust och hänförelse att blifva goda människor.

Men de fingo också leka i den stora trädgården och på gräsmattorna rundt omkring slottet. En dag voro de därute och sökte efter blommor, som icke funnos i trädgården. Då fingo de se två gossar, som de icke kände. Dessa kastade sten efter sångfåglarna för att döda dem, och fångade fjärilar samt sletto af de granna vingarna och kastade upp de skadade små djuren i luften och skrattade åt dem, när de föllo ned. Gossarne hade åter lyckats fånga en fjärl, men nu sprang prinsen fram och bad dem inte skada den lilla stackaren, utan gifva den åt honom och hans syster, den lilla prinsessan. Prinsen fick fjärln, den var något skadad, flämtade och var så rädd, att den skälfdde. Men Karl talade så vänligt till den och lofvade taga honom med in i trädgården, där ingen skulle skada den. Prinsessan frågade de två gossarna om de icke fått lära sig att vara goda mot alla Guds skapade varelser? Och då såg hon på dem så mildt med sina stora, vackra ögon, att gossarne blygdes och lofvade att aldrig mer kasta sten på fåglarna, eller plundra deras bon. Inte heller ville de mera slita vingarna af fjärilar och flugor eller binda trådar om deras ben och släppa dem att flyga på detta sätt.

Gossarne bekände en hel hop af synder, som de begått mot de stackars djuren. De kunde ej annat, ty prinsessan såg på dem såsom en Guds ängel, och inför en ängels ögon kan ingen människa dölja en synd eller vilja göra en synd.

Men prinsen och prinsessan följdes åt in i konungens stora trädgård. Där satte de fjärln försiktigt på en liten gren och önskade honom hälsa och granna vingar till att flyga med omkring bland blommor och blad i solsken och sommarglädje.

Men de två gossarne hade af Karl och Greta fått en så god lärdom, att de icke blott själfva blefvo snälla mot djuren, utan de började också inverka på sina kamrater. Och var det någon, som inte ville, så frågade de, om de ville följa dem till kungens slott och låta prinsessan se på dem och tala med dem. Då skulle de genast vilja bli goda barn.

Och en och annan följde verkligen med. Men den som fått se in i prinsessans stora, klara ögon och hört hennes ord om att älska och vara goda mot alla, han fick ingen lust mer att vara elak och ond.

Af Ad. Gründler.
(Forts. fr. föreg. n.r.)

Kristel såg denna första dag så mycket nytt, att syn och hörsel tycktes förgå honom. Där voro långa sofsalar med många järnsångar; där var ett jättestort tvättrum med tvättfat stora som baljor och en handduk för hvarje gosse. Och så fanns där en matsal med långa bord, fyra gånger så långa som kyrkan därhemma och många skolsalar jämte gymnastiksalar och lekplatser.

Därjämte funnos ock många lärare, och Kristel bäfvade, när han tänkte på huru han skulle kunna skicka sig rätt emot dem alla. Han försökte visserligen göra efter det som han såg sina kamrater göra, och så kom han då något så när lyckligt igenom den första dagen. Han fick naturligtvis komma i en af de lägre klasserna, och där redde han sig bra med både läsning, räkning och skrifning.

Sålunda höll han modet uppe hela dagen ända till kvällen.

Då ställdes alla gossarna upp på skolgården, och i den vackra, månljusa augustikvällen hölls där aftonbön, hvarefter man sjöng en psalm. Därpå ljud trumman, och de olika afdelningarna marscherade till sina sofrum.

När Kristel några minuter senare låg på sin hårda madrass, kom plötsligt en häftig hemlängtan öfver honom. Han tänkte på huru han och hans lilla syster Maria om kvällarna brukade läsa just den psalm, som nyss sjungits af de många gossarne därnere:

"När allt omkring mig
 hvilas,
till dig min ande ilar
O, Gud, och lofvar dig.
När världens larm
 försvinner
och jag mig ensam
 finner,
Är du, barmhärtige, när
 mig.

När mörker jorden höljer
och all dess prakt
 fördöljer
Jag till ditt rike ser.
Jag ser det kring de dina
af nåd och sanning skina
Uti ett ljus, som ej går
 ner."

Och så gömde han ansiktet i händerna och grät.

Huru länge han legat så, visste han icke. Slutligen for han upp, förskräckt för sina egna snyftningar. Han var rädd att de andra hade hört honom gråta. Men öfverallt omkring honom var det tyst, och blott de lugna, djupa andetagerna buro vittne om ungdomens lyckliga förmåga af sömn. Men vid foten af Kristels säng satt en hvit, orörlig gestalt, klart belyst af månskenet.

Kristel satte sig upp. Var det en tomte, som satt där uppkrupen? Eller—var de en skyddsängel, en af de himmelska budbärarne, om hvilkas beskydd han nyss tillsammans med sina kamrater bedit?

Då vände gestalten ansiktet emot honom, och Kristel kände igen den vänlige gossen, som kvällen förut hade mött honom vid stationen.

"Tyst, tyst", hviskade han och lade fingret på läpparna. "Det är egentligen icke tillåtet att prata i sofrummet, men det gjorde mig ondt om dig, ty jag förstod, att du kände hemlängtan."

Då vaknade åter inom Kristel en pojkkattig känsla af trots och blygsel. "Åh nej", sade han tveksamt och osäkert, "hemlängtan är det just inte."

Det var godt för honom, att månen icke lyste på hans ansikte just nu, ty han kände huru han rodnade öfver den osanning hans läppar uttalade.

"Inte?—Hvarför grät du då?"

"Jo, ser du, här är allting så främmande för mig. Pojkarne stirra på mig som på ett underdjur från Afrika. Om jag bara säger 'skrifbok' i stället för 'häfte', så skratta de åt mig, och allesammans kalla mig 'Huber' eller på sin höjd 'Kristian', ingen säger Kristel åt mig såsom hemma."

"Jag tänkte det var just detta man kallade hemlängtan", sade den andre leende. Men han tillade godmodigt: "Jag vill gärna kalla dig Kristel, om du önskar det—eller hur?" {216}

"Ack ja, gör det", bad Kristel. "Du var så snäll emot mig från början. Hvad heter du då?"

"Steffen heter jag.—Steffen Brun. Gossarne kalla mig ofta på skämt Steffke."

"Men hvad kallade din mor dig, när du var hemma?"

"Jag har ingen mor och intet hem. Mina föräldrar äro döda.—Men godnatt nu, Kristel, sof godt."

Tyst smög sig Steffen bort till sin egen bädd. Båda gossarne somnade den natten med tårar i ögonen—den ene full af längtan efter ett nyss lämnadt hem, den andre af saknad efter ett hem, som han aldrig ägt.

Från den kvällen var vänskapen mellan Kristel och Steffen fast besegrad. Kristels tacksamma hjärta kunde aldrig glömma, med hvilket deltagande hans kamrat förstått och tröstat honom i hans första svåra sorg därute på den främmande platsen. Så ofta han slog upp sin bibel—och det gjorde han hvarje dag—så läste han där på första bladet de ord, som hans mor skrifvit:

"Guds änglar från vår
barndomsdag
Oss skydda och bevara."

Och då tänkte han alltid på Steffen.

Visserligen hade Steffens långa, magra gestalt och hans bleka ansikte med de djupt liggande ögonen ingenting änglalikt hos sig, men han var en god, präktig gosse, öppen och redbar, gudfruktig och trofast som guld. Och det är mera värdt än all yttre skönhet.

Kristel blef snart hemmastadd i anstalten, där han i början känt sig så beklämd. Lärare och kamrater voro belåtna med honom, och därför kände han sig också lycklig och väl till mods. Visserligen kommo ibland dagar och timmar af djup hemlängtan, och i synnerhet brukade den plötsligt komma öfver honom på söndagseftermiddagarna. Då kunde han midt under leken springa in i en tom skolsal för att riktigt få gråta ut. Men då dröjde det aldrig länge, förrän Steffen oförmärkt stod bakom honom och sökte trösta honom.

"Steffen", sade Kristel en gång vid ett sådant tillfälle, då han gifvit sina tårar fritt lopp, "jag kan aldrig glömma mitt hem."

"Det skall du inte heller, Kristel. Den som kunde glömma sitt hem, vore icke värd att äga ett sådant."

"Stackars Steffen", hviskade Kristel medlidsamt, "du har intet hem."

I Steffens mörka ögon lyste en egendomlig glans. "Jo, Kristel", sade han, "det skönaste hemmet hafva vi gemensamt, och det hemmet vilja vi båda aldrig glömma."

En sällsam rysning genomfor Kristel vid dessa kamratens allvarliga ord, men efter barns vanliga sed hade han snart åter skakat af sig detta intryck.

Några veckor hade gått, sedan Kristel kom till anstalten, då man en dag förkunnade att det var stor brefskrifning, det vill säga, hvarje gosse fick på en bestämd dag skriva hem. Kristel hade länge glatt sig åt detta, men när han nu satt framför det oskrifna arket, visste han icke huru han skulle börja, och huru han skulle ordna sina frågor och sina beskrifningar.

(Forts.)

Bibelläsning

eller hvad står det i nästa söndags text?

Veckan 3-9 Juli 1905.

M. 3. 1 Petri 5: 5-11. **Ödmjukhet och vaksamhet.**

T. 4. v. 5. *Ödmjukhet är de ungas prydnad.*

O. 5. v. 6. *Ödmjukhetens välsignelse.*

T. 6. v. 7. *Ödmjukheten fostrar en frimodig ande.*

F. 7. v. 8. *Vaksamhet är nödvändig.*

L. 8. v. 9. *Ståndaktigheten likaså.*

S. 9. v. 10-11 *Vi hafva en mäktig hjälpare mot fienden.*

Söndagsskoltext för den 9 Juli.

1 Petr. 5: 5-11.

Minnesvers: 1 Tess. 5: 5, 6. I ären alla ljusets barn och dagens barn; vi höra icke natten eller mörkret till. Låtom oss därför icke sofva såsom de andra, utan låtom oss vaka och vara nyktra.

UPPSALA 1905. K. W. APPELBERGS BOKTRYCKERI.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK BARNAVÄNNEN, 1905-06 ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you

indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a

second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility:
www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.